

Taking a Stand: Students' Perspectives on Environmental Issues

OPINION PIECES BY "ENVIRONMENT AND SOCIETY"
(SOSGEO 2301) STUDENTS AT THE
UNIVERSITY OF OSLO

SPRING 2017

Taking a Stand: Students' Perspectives on Environmental Issues

Selected and Edited by

Irmelin Gram-Hanssen, Sadik Qaka and Karen O'Brien

Layout and Design by

Sadik Qaka

Spring 2017

Contents

Foreword KAREN O'BRIEN, IRMELIN GRAM-HANSEN AND SADIK QAKA	6	Trumping Environmental Concerns REMY MEIR	19
Why cap and trade is not the be-all and end-all solution to carbon emissions reduction FRIDE HOLM	8	Er det på tide å resirkulere våre tanker om søppel og avfall? IDA FAGERVOLD	21
Sultefôring av matprodusenter TALE HAMMERØ ELLINGSVÅG	11	Appearances are deceptive! How to present a black soul in green light. LINA BRAMMERTZ	24
How to stay pretty rich with a good conscience, an open letter to the people of Norway EILERT BERRE ELLEFSEN	14	Summer is coming TEODOR BRUU	27
Stem til høsten - for et grønnere Norge KRISTINA MOE	17	Wildlife trafficking or the epitome of a speciest perspective VIOLETTE NOSELLI	29

Et hav av plast PIA SKJAERÅSEN	31		
Persistently express your anger towards air pollution YING LIU	33	Can cookie sales save the world? CARLA COP	49
Kan vitenskap være fri? SIRI BLUMENTHAL	36	Trenger vi belønning for å være miljøbevisste? LINE SVENDSEN	51
Go green, eat greens MARIEKE VAN HOOF	39	“What if countries put the happiness of citizens at the center of political attention?” TADÉÁS ZDÁRSKÝ	53
Hva velger vi, klimaen- dringer eller systemendringer? YNGVE HEIRET	41	Det er på tide å la det å kaste spiselig mat bli allment uak- septabelt JO LINDBERG AUGESTAD	58
Belonging to a Place LEONIE GÖRLITZ	44		
		Tid for handling FRIDE SPJELKAVIK LARSEN	60
En grønnere skipsfart HANNAH WERKELAND	47		

Foreword

What matters to us? What kind of future do we want? How can we get there as a society? These questions formed the foundation of a writing assignment in the bachelor level course “Environment and Society” offered by the Department of Sociology and Human Geography at Oslo University, spring 2017.

The purpose of the assignment was not only to make the students reflect on their own values and discourses, but to practice formulating and expressing their standpoints in a way that reached beyond the university borders and into the public sphere. Students were asked to write an opinion piece and were encouraged to get it published in a local or national newspaper or magazine. As bachelor students who are already well-versed in academic thinking and writing, this proved to be a challenging assignment on several accounts.

One such challenge was in relation to what an academic assignment is and in essence what research is. Questions of values do not usually find their way into academic assignments, largely because they clash with the idea of the researcher as an objective observer. However, by paying attention to environmental discourses, the students became aware of the many ways that values penetrate discussions of environmental issues.

Secondly, a good opinion piece is one that speaks both to your logic and your heart, that convinces you of a particular argument while giving necessary credit to other standpoints. Finding this balance while writing in a plain and including language is a challenge that all researchers face.

Last, and most importantly, this assignment aimed at making the students aware that their voice and their opinions matter and that contributing to debates and decision making is not limited to a select few but can – and should – be the obligation of all.

The opinion pieces selected for this short publication represent some examples from students who managed to tackle these challenges and write about topics that are not only relevant in the context of the course, but have broad relevance and importance. We therefore wished to share these thought-provoking texts with a broader audience. We hope that reading these will inspire you to let your own voice be heard and to actively contribute to the world you want to live in.

Enjoy!

Karen O’Brien, Professor in Human Geography, UiO
Irmelin Gram-Hanssen, PhD student in Human Geography, UiO
Sadik Qaka, Master student in Human Geography, UiO

Taking a Stand:
Students' Perspectives
on Environmental Issues

Why cap and trade is not the be-all and end-all solution to carbon emissions reduction

FRIDE HOLM

Climate change has been named the biggest threat facing humanity. With rapidly increasing emissions of greenhouse gases and at the same time a hope of reducing carbon in the atmosphere to 350 ppm, something radical has to be done. The solution, as a result of the Kyoto treaty: the carbon trading system, now more commonly known as cap and trade. This is a scheme that is supported by politicians, corporations and environmental groups.

However, cap and trade is not the be-all and end-all solution.

What exactly is cap and trade?

Without getting into too much detail about the economics behind carbon trading, here is a short run-down of how the system works. The government or authority in a country determines the level of allowed carbon emissions within the industry as a whole – a cap. This allowance is split and distributed between companies based on their emissions in the previous year. The number of permits decreases each year, until the right amount of emissions is cut. The companies have to measure and report carbon emissions and then hand in a permit for each tonne of carbon emitted. Now is where the trade part of cap and trade comes in. A company that reduces its emissions (and thus does not use all of its permits) can choose whether to keep these permits for the following year, or sell them to a company that wishes to emit more than their initial quota. The idea behind this is that companies with lower costs connected to emissions reduction will reduce its emissions (for example by investing in state-of-the-art technology), and companies with higher costs can compensate by buying more permits. An argument for this system is that it is cost effective for the companies – every company can reduce carbon emissions according to their ability.

“So, what’s the problem?” you may ask.

The first problem with cap and trade is that it is a market-based solution, and that there is no global price of carbon. The price of the permits depends on the size of the cap, which in turn is determined by politicians. Yes, they have to keep within their allotted allowance

(according to the Kyoto treaty), but this doesn't really create an incentive to be radical or ambitious. This also creates fluctuations in the price of carbon. In Europe, this led to an increase in prices for the consumers, as well as an increase in carbon emissions over time. Increasing carbon prices can also lead to higher demand for energy from renewable sources and therefore a rise in energy prices. In addition, only about ten to fifteen percent of the world's emissions are explicitly priced through a quota system or taxation. As it turns out, the scheme is not really as widespread and ambitious as some people claim it to be, and this is not the only reason why.

Licence to pollute

As if the problem with pricing wasn't enough, allocation of permits is another problem; the government or another authority can choose whether to hand out or auction off permits. When the trading scheme started in Europe (EU Emissions Trading Scheme), the permits were given out for free – they were practically given a licence to pollute. Since the companies were allocated permits based on earlier emissions, the worst polluters got the most permits. It is almost as if they were thanked for polluting in the first place, and it certainly did not create an incentive to emit less – the more they polluted, the more permits they would get in every round. On the other hand, if permits are auctioned off, the companies that are better off economically will be able to buy more permits and thus contribute to the already steadily increasing inequality.

How to cheat the system

There is a way, and it is related to offset permits. Offset permits are created when a company removes or reduces carbon, and these permits can be sold to a company that wants to emit more. It has proven difficult to guarantee that actions have been taken to reduce or remove carbon emissions, which has created an incentive to create false offsets. This has been the case with the Clean Development Mechanism (CDM), UN-approved permits from emissions reducing projects in developing countries. There have also been examples where companies have artificially produced greenhouse gases with the purpose of recycling them and creating offset permits. People love to cheat, and with economic incentives like these it is easy to understand why. Money trumps all, the environment included.

Moving the problem around

The carbon trading scheme is created with global and state carbon emissions in mind, in theory it does not matter who pollutes as long as the total carbon emissions are reduced. However, this does not tackle the problem with local pollution. In addition, the fossil in-

dustry in some countries, especially developing countries, is heavily subsidised. The local pollution can therefore in some cases get worse than prior to carbon trading. The lack of a global price on carbon can also lead to carbon leakage, which is when reduction of emissions in countries with a strict environmental policy are outweighed by increased emissions in countries with less strict policies.

We need another solution – quick!

It is safe to say that carbon trading is not the ideal way to deal with carbon emissions – we have to find another solution as soon as possible. One alternative, favoured by many economists, is a carbon tax. This will make it more expensive for polluters, therefore creating an incentive to move away from using carbon. The revenue generated from the carbon tax can for example be used to subsidise renewable/clean energy research and/or production, or put towards other measures that can be beneficial for the environment. Subsidies can also be an alternative in itself, but they usually go hand in hand with increased taxation. Another solution is regulations and standards. This can be direct regulations on production, new standards regarding public transport, car stock (for example increase the number of electric cars followed by a reduction of cars fuelled by fossil energy), and the list goes on. Whatever the solution will turn out to be, the bottom line is it should not pay off to pollute.

Sultefôring av matprodusenter

TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

La meg først fastslå det helt åpenbare: Norge og verden er helt avhengige av matproduksjon. Matproduksjonen har flere aspekter. Det ene er naturligvis å fø en befolkning fra dag til dag. Andre, ikke like åpenbare grunner til at matproduksjon er sentralt er nasjonal matsikkerhet i et langtidsperspektiv, og matproduksjon som arbeidsplasser i distriktene. Et siste aspekt som alt for mange glemmer, er landbruk som miljøvern, all den tid om lag tretti prosent av de utrydningstruede artene er direkte knyttet til kulturlandskapet. Jeg tror ikke det er noen som vil protestere mot et utsagn om at vi er avhengige av bønder. Så, la meg si det tydeligere: Nordmenn (også de i Oslo) er avhengige av norske bønder som driver produksjon på norske ressurser.

Dagens jordbrukspolitikk gir bøndene stadig mindre å leve av, og en stadig vanskeligere arbeidshverdag. En stadig mer intensiv sentraliserings- og struktureringspolitikk favoriserer større og større bruk og mer import, på bekostning av de små og mellomstore. Feilen ligger åpenbart ikke hos bondeorganisasjonene som heldigvis er sterke politiske aktører, men hos stortingspolitikere med en ideologisk oppfatning styrt av et ensidig samfunnsøkonomisk profittjag. Ønsker disse at bonden skal måtte slite seg ut for å lage vår mat, ta vare på naturen, kulturen, klima, miljø, ressurser og skape verdier?

Det er på tide med et grundig taktskifte i landbrukspolitikken. Alliansen Ny Landbrukspolitikk har presentert sin alternative landbruksmelding, og helt ærlig burde den brukes som oppslagsverk for god landbrukspolitikk for politikere landet over. Full disclosure: Jeg er en av medforfatterne, så dette utsagnet kommer naturligvis med all mulig ydmykhet.

Sentraliseringspolitikken har gjort at det er et par generasjoner siden slekta mi kunne klare seg som fiskerbønder, men som stolt bygdedyr mener jeg likevel å ha klart å observere en og annen trend og en annen sikkerhetsmessig forutsetning for at vi skal kunne drive spredt og bærekraftig matproduksjon i Norge.

1) Sikkerhet for den enkelte bonde

Det burde ikke være radikalt å si, men bønder skal kunne drive slektsgården videre, og at det skal være mulig å etablere seg som bonde uten å være avhengig av en rekke deltidsjobber. Med andre ord må lønnsnivået til bønder følge utviklinga til andre yrkesgrupper. Denne regjeringen underbyr år etter år bondeorganisasjonene, og er langt fra å møte deres krav. Som om ikke det var ille nok, ønsker de å svekke og fjerne velferdsordninger for bønder som tilskudd til ferieavløsning. For at det skal være mulig å drive også små bruk ønsker vi opprettholdelse og økning av differensierte tilskudd for produksjon slik at man får høyere tilskudd for de første dyra, og er sikret inntekt ved småskala drift.

2) Sikkerhet for bondestanden

Kall meg gjerne gammeldags, men noe av det mest sexy jeg vet om er samvirke. Bonden står som oss alle, best organisert, og landbruks-samvirkene må være sterke nok til å være markedsregulator og sikre bondens stilling mot matvarekjedenes makt. Sterke samvirker med åpne medlemskap, demokratisk kontroll og deltaking forsvarer bonden både politisk og i møte med de tre sterke kapitalistiske monopolene i grossist-verdenen. Og, for en god utvikling av distriktene er viktig at mest mulig av verdiskapinga i samvirke ligger igjen i bygdene og på gårdsbrukene. Det bringer oss videre på det siste, og kanskje mest storpolitiske aspektet.

3) Sikkerhet for distriktene

For å utnytte norske ressurser må vi holde jordbruk i hevd over hele landet. Distriktene og gårdsdrifta er gjensidig avhengige av hverandre. Gårdsdrift i distriktene fordrer levende bygder og tettsteder med kultur-, helse- og skoletilbud. Rekruttering av oss unge til både jordbruket og til bygdene er en forutsetning for dette. Videre trenger bygdene jordbruket: det skaper arbeidsplasser på meieriene og slakteriene, og jordbruket trenger håndverkere som maskinteknikere og snekkere. Flere arbeidsplasser i jordbruket gir i neste omgang gode og levende distrikter. At det finnes flere bønder i ei bygd er også viktig for å opprettholde gode fagmiljøer. For å sikre at småbruk holdes i hevd og at distriktene holdes levende må man ivareta det lovverket som sikrer at gårdene brukes til matproduksjon, slik som boplikta og konsesjonslova. At det ikke bare er lommeboka di som avgjør at du kan kjøpe gård, er avgjørende for at de som vil produsere mat kan drive med dette.

4) Sikkerhet for norsk landbrukspolitikk

For å kunne gjennomføre et eneste av de landbrukspolitiske tiltakene jeg har presentert så langt, og for å kunne garantere for sikkerheten til både mat, bygder og bønder i framtida, må vi ha demokratisk kontroll på jordbrukspolitikken i Norge. Og vet dere hva? Jeg er bekymret. Stortinget og regjeringen vil gi bort kontrollen over klimapolitikken vår til EU. Det i seg selv er bekymringsverdig, da det er en alt for viktig og kritisk sak til at den bør styres av Brüsseleliten. Som om ikke det var nok, forsøker de å lure inn landbrukspolitikken som en del av klimaavtalen. Å holde landbruket utenfor EØS var en forutsetning for at den i det hele tatt skulle undertegnes for over 20 år siden.

Det er på tide at flere av oss i academia blir opptatt av, og ser de mange samfunnsmessige verdiene av norsk landbruk. Det kan ikke bare være interessant for samfunnsøkonomene i regjeringsapparatet. Da er det også viktig at flere av oss orker å involvere oss i landbrukspolitikken, og vi må gjøre det nå. Får den politiske linja til den blåblå regjeringen gjennomslag er det ikke sikkert det blir noe særlig landbruk igjen for oss å forske på.

How to stay pretty rich with a good conscience, an open letter to the people of Norway

EILERT BERRE ELLEFSEN

It really is quite nice here on this snowy hillside on the coast of Scandinavia. My country is internationally recognized as really happy, democratic, peaceful, and at the forefront on environmentally sustainable development. We also have this passion for oil; to be precise, drilling for oil, and selling it raw on international markets. This could have been a minor blemish. Yet the more we study our seemingly beautiful country, the uglier its rear end gets. Here's why.

The Norwegian oil fund is currently involved with more than 9000 companies in more than 75 countries. Luckily we have this thing called "the Ethical Council," making sure that investments are made ethically globally. So not to worry, every coin is probably invested based on deeply considered thought about potential environmental and human ramifications. Right?

The Fund is meant to secure the common financial future of the Norwegian Nation, through ethical dealings with the funds acquired from extracting oil from the North Sea. Our pensions, your grandmother's long-term hospital stay, as well as the entirety of the welfare state now depends upon preserving the seven and a half billion NOK at stake. Drilling for oil and other fossil fuels, and releasing the CO₂ into the atmosphere, is rapidly becoming the main culprit and challenge on the road to an environmentally sustainable future. Of course, a green transition in a country where the bulk of the welfare state is heavily oil-dependent is a challenge. Transition would mean lowering our standard of living, and finding new directions for an industry where many Norwegians earn their livelihoods. What is truly alarming is how we choose to spend our billions.

It comes as a shock that Norway continues to invest their hard-earned finance in projects around the world that violate human rights and ravage climate alike. The Dakota Access Pipeline, a massive pipeline for transporting large amounts of raw-oil planned to move through rural America and affect the Sioux-tribe's historic grounds and main source of water, is but one of several shady investments made by the fund. We've also invested record high in Israeli

equities in 2016, mostly in banks that are accused of supporting expropriation of property on the occupied West Bank. Even though our investments are mostly placed in foreign countries, we may find that defecating in the garden next door still reeks as time passes and wind blows.

This is certainly a case of double standards. Norway's own government consistently addresses climate change as a global problem, and the Nation seems prepared for a green transition at home, and to take its part in international agreements to prevent Co2 emissions. We market ourselves globally as an environmentally conscious nation; the city center of Oslo is planned to be car-free by 2019. At home, the most pressing political matters seem to be related to discussions of new lanes for bikes and convincing upper middle class people to buy subsidized Tesla electric cars. Yet we refuse to discuss the crucial matters, where our biggest global responsibilities lie. We continuously tell ourselves that such a small country as ours with such a low carbon footprint can do little in a global context, yet we are among the world's biggest drillers of oil, biggest sellers of oil, and have one of the world's biggest funds from investing and speculating with oil-funds on the worlds markets.

Here comes a short list of projects that may deserve a closer look, with a little help from the Norwegian Rainforest Foundation;

- The fund is 1,7 billion deep in the Dakota Access Pipeline project
- The fund contributes to the destruction of rainforest by investing in large scale palm oil, lumber, paper and soya-production
- The fund is still heavily invested in oil-sand industries in Canada, through their contributions to Shell. Extracting oil-sand is among the most environmentally destructive endeavors still used on a large scale. The argument that Norwegian based oil-companies do it "cleaner" really doesn't hold ground any more.
- The fund invested record-high in Israeli equities and fixed income securities in 2016, 25,6 billion to be precise. Israel has long been accused at international level for discriminating against non-Jews living in the country, as well as acting the part of an Apartheid regime, continuously acquiring new land-areas from areas populated by Palestinians on the occupied West Bank.

The disastrous after-effects of our financial support, and the responsibility for it all, is shoved into the future, onto the shoulders of this writer, and those of future generations. The least we as voters could do is take a stand against using our massive earnings to support degradation of the environment, and in projects that violate human rights and international law. Those bulldozers used by the Israeli armed forces to put Palestine homes on the occupied West Bank to dust? That's my Norwegian Pension Fund right there, glad to be of service!

You, my reader, may now have been come aware that I'm writing from what some may call a critical discourse. I believe there are great capital interests in continued devastation of our environment. Securing shareholder profit in the short term, jumping some moral fences if you have to, has become the global market standard. That the Norwegian oil-fund takes part in maintaining the rules and conventions of the global money-game is in fact no real surprise. Nevertheless I believe that change is possible, even if we cannot solve the entirety of environmental issues at once. Change has to happen locally, starting with our own mindset. To be able to solve issues surrounding climate change, we cannot place responsibility on bigger international actors, without doing a massive cleanup at home. The Nation State is our tool, and we are the ones electing representatives democratically. While we look outward to change global emission problems, we have no choice but to acknowledge our own responsibility. Transitioning into the future by pointing to our biggest source of investment, namely that acquired from drilling for fossil fuels, in a direction that is sustainable not only at home would be a fine first step. Voters of Norway! We have the power to change who's in power, or radically change the system itself if the situation calls for it.

If you are willing to accept your elected government investing our oil-funds in grisly projects around the world, their only target a race for profit, I suggest you read up some more on the ramifications. I think there are some neat videos up on Youtube of Native Americans being blasted in the face with water cannons while protesting the Dakota Access Pipeline. For the rest of you, and myself; being proud of our country's economic development can be an asset, at least when we know our investments are facing a sustainable future, not down a dirty oil-pipe.

Stem til høsten - for et grønnere Norge

KRISTINA MOE

Vil du lære å lage din egen kroppsskrubb av kaffegrut, eller delta på klesbytte-kveld på Samfunnet Bislett? Hva med å ta en tur på den nye veganske kafeen på Adamstuen? Mulighetene når det gjelder bærekraftige trender er uendelige – er du hekta? I så fall er du ikke alene. Både i byene og ellers i Norge har det etter hvert blitt veldig populært å handle brukt på Fretex, og å bruke apper som LetGo og Tise, som gjør det enkelt å kjøpe det du trenger brukt, eller selge ting du ikke bruker lenger. Det har rett og slett blitt populært å tenke grønt. Dette gjelder selvsagt ikke i alle miljøer, men folk får ofte anerkjennelse av å delta på miljøarrangementer, dyrke sine egne grønnsaker, bli vegetarianer og sitte på tall som sier noe om hvordan vi ødelegger planeten vår. Visste du blant annet at kjøttproduksjon ifølge FAO står for 18 prosent av verdens totale klimagassutslipp? Disse trendene burde da føre til at Norges klimafotavtrykk går ned, men dette er ikke synlig i disse tallene. Derimot fortsetter klimagassutslippet vårt å øke. Hva skjer egentlig? Hvorfor blir fokuset større, men resultatene mindre? Hvis ikke denne trenden er nok til å minske utslippene, hva må til da?

Forbrukerens makt i kampen mot klimaendringene skal en ikke kimse av, og det er viktig å fortsette i den stilen vi ser i dag med økt bevissthet rundt klimaproblemene. Likevel er det problematisk og urettferdig å skulle legge hele ansvaret om å løse disse på forbrukerne. Først om fremst fører det til en tung drakamp mellom markedsøkonomien og vekst og de som går helhjertet inn for å begrense forbruket. Det høres kanskje pessimistisk ut, men en slik tilnærming hvor vi venter på at resten av samfunnet skal ta til vettet vil ende opp med at noen bærer en tung byrde og andre ikke bryr seg. Det vi trenger er at de som sitter på makten legger føringer og legger til rette for at vi kan leve grønnere. Det må lønne seg å tenke bærekraft i hverdagen gjennom for eksempel billigere kollektiv transport. I tillegg må vi ha en regjering som har et ønske om å satse på fornybar energi og ikke åpne for leting etter ny olje og investere i sterkt forurensende industrier. Det henger ikke på greip at Norge, med et ønske om å minske klimagassutslippene åpner for leting etter ny olje, i tillegg til å la oljefondet investere stort i fossil energi andre steder. I dag har vi heller ingen konkrete mål for hvor mye ulike deler

av samfunnet skal kutte av utslipp. Da blir det fort til mye prat og lite handling. Derfor må vi som deltagere i det norske samfunnet ikke bare ta vår del av ansvaret ved å være bevisste på forbruket vårt, men også støtte opp om den politikken som på best mulig måte bidrar til å nå klimamålene vi forpliktet oss til gjennom Paris-avtalen i 2015.

Heldigvis har vi et fungerende demokrati i Norge som gjør at vi får være med på å bestemme hvem som skal ta de store avgjørelsene i landet. Nå i høst er det stortingsvalg, noe som er en gyllen mulighet til å strekke lenger enn de selvdyrkede tomatene på verandaen. Velger vi å stemme frem partier som ønsker å fortsette å lete etter ny olje i stedet for å bruke pengene på fornybar energi, vil det til syvende og sist ikke hjelpe om du har gått i de samme skoene siden 2007 - uansett hvor pessimistisk det høres ut. De små tingene vi som forbrukere gjør spiller selvsagt en rolle. Markedet produserer etter etterspørsel, og der sitter vi med makten. Der vi ikke kan bidra til mindre klimagassutslipp er det og vel så verdifullt med spredning av holdninger, og kritikk mot «bruk og kast» -samfunnet. Samtidig må vi ta på alvor det ansvaret vi har når vi får si vår mening om hvem som skal styre landet vårt nå i høst. Det er viktig å leve bærekraftig, men ikke hold det privat. For nå klimamålene trenger vi de riktige politikerne på laget, og da må du stemme på som best legger til rette for å nå disse.

Trumping Environmental Concerns

REMY MEIR

At a time when my country's views on climate change and environment were crumbling, I decided to take a step back. I packed my bags and headed to an environmentally conscious country, Norway to be exact, to study abroad for six months. I was not leaving because President Trump got elected, but it surely came at a nice time. It was a time to evade my country's misgivings and to try to see the world through a different lens. As a student with a minor in public health, I wanted to see what other countries were doing to care for the world we live in and where it is headed.

I had never lived somewhere so environmentally aware before. It is fascinating to be in a country whose economy is based on natural resources, such as oil, but do not let their economic success trump other national concerns. They require their government to implement regulations that keep environmental interests represented. Norway was the first country to have a ministry entirely devoted to environmental concerns and it is consistently ranked in the top ten greenest countries in the world. Needless to say it is a breath of fresh air, figuratively and literally. In Norway, the people are in nature; nature is not an obstacle. These are the kind of ideals that create a society that cares enough to treat its home with respect.

The United States is a society that uses the same land, yet cannot treat it with the same level of respect. President Trump claims there is no climate change, according to a tweet from his personal Twitter account, but with the ever-growing science to support the tragedy how can we continue to turn a blind eye? This is especially true when so many countries around the world are making a conscious effort to save the planet that we call home and minimize the negative human impact.

Norway is just one of the few nations taking a stand against negative human interactions on the environment. They have a carbon tax that is \$50 per ton for institutions, and they even reach to the individual inhabitants. They have incentives for people to actively be involved in green living decisions, such as owning an electric car. According to the Norwegian EV policy, owners of electric cars have no purchase/import tax, exemption from 25% VAT on purchase, no charges on

toll roads or ferries, free municipal parking, access to bus lanes, and other perks. Not to mention, there are even electric charging stations all over the city, including the student village where I reside. However, not everyone can afford an electric car, but that is why many Norwegian cities have advanced public transportation systems. The public transportation in cities like Oslo will get you exactly where you need to go. From work to school, you can always travel with the sentiment that your actions are limiting your impact on the environment. And most people here appreciate that. Many people spend their free time enjoying nature through activities like cross-country skiing and hiking. That is just how they are raised.

This environmental awareness stems from the fact that ecology and education are closely linked from a young age. There is no shortage of fathers running through snowy trails with their kids in a stroller, or parents who strap their kids to cross country skis at the ripe age of three and set them loose. There is a word in Norwegian, *friluftsliv*, which embodies the dynamic relationship these people have with nature. Maybe if we could translate these principles in the United States, people would be more willing to change to help the environment.

However, considering my class entitled “Environment and Society” does not have an equivalent class credit at my home university, I am pessimistic that my own country will open their eyes to the green world the way my host country has. My country and government continue to ignore the pressing issue at hand: that we have ruined the Earth and it is time to act. With climate change no longer even being addressed on the White House webpage, I feel a growing concern for the damage that we can still impress upon the world. While across the globe, the Norwegian government has adopted the sustainability motto: we should be meeting the needs of present generations without compromising the ability of future generations to meet theirs. It is simple, straightforward, and makes complete sense, but maybe that is what scares us in the United States. Maybe that is why we are choosing to ignore the inevitable, because we simply cannot face the destruction of our actions.

However, just because you turn away from the facts, does not mean they will not eventually affect you. I think if everyone back home took a minute to think like a Norwegian and think how the world will look for our future generations, then we can begin to put more pressure on our government in order to illicit change. Now Norway is in no means the perfect environmentally friendly country, but they are raised to care and to understand their negative impacts on the environment. We were raised to understand, but not to care. Now it is time to care.

Er det på tide å resirkulere våre tanker om søppel og avfall?

IDA FAGERVOLD

I kjølevannet av avtalen i Paris og norske løfter om reduksjon i utslipp, står norsk gjenvinning igjen som et av mange halvhjerta miljøtiltak fra norske myndigheter.

Et brennhett, men lite glamorøst tema, har skapt overskrifter og kokende debatter i norske medier gjennom vinteren - nemlig søppel og avfall. Vi har snakket om hvordan 1/3 av all mat vi kjøper kastes. Vi har snakket om de vanvittige mengdene med plast som driver rundt i verdens hav, og vi har hatt opphetede debatter rundt hvem som skal håndtere Osloborgernes uhorvelige mengder med søppel. I Aftenposten 7.10.2016 kunne vi lese at borgerne i hovedstaden meldte om at søppelet fløt over allerede *ei lita arbeidsuke* etter selskapet Veireno overtok søppelhåndteringen i Oslo.

At Oslos søppelkontainere flyter over etter kun få dager uten henting vitner om et voksende globalt samfunnsproblem. For det er ikke bare i Oslos gater vi ser voksende berg av søppel og avfall – dette skjer verden over, og Oslo er bare en ørliten del av det.

Vi mennesker produserer tonnevis med søppel, på vanvittig kort tid. Bare her i Norge kan vi se fra de ferskeste tallene fra Miljøstatus at Kari og Ola Nordmann kastet 421 kilo avfall hver i 2015. Det som oftest fremheves som et lite lysglimt i en ellers svartmalt, søppelfylt virkelighet er at dette avfallet i stor grad gjenvinnes. Lenge har gjenvinning vært løsningen på vårt avfallsproblem. Hver eneste nordmann som kildesorterer kan sitte med god samvittighet så lenge riktig gjenstand havner i riktig pose, og glass og metall leveres på miljøstasjonen. Samtidig kan norske myndigheter føle at de bidrar til å gjøre verden til et grønnere sted. Lett som en plett, problemet er løst!

Nei, dessverre ikke. Ja, det er sant at gjenvinning er mindre ressurskrevende enn å produsere nye produkter, lage nye plastflasker, eller nye pappkartonger. Men hvor mye energisparing, ressursparing og kutt i Co2 utslipp gir dette oss faktisk? Å gjenvinne søppel og avfall krever energi og vann, samtidig som det slipper ut store mengder med Co2 og andre klimagasser. Gjennom Annegrete Bruvoll uttalelser kommer det frem at store deler av gevinsten fra resirkulering går opp i røyk. Hun påpeker at full stopp av norsk oljeutvinning i 3,5 timer i året ville gi samme ressursbesparing som dagens resirkulering av plast gir.

Gjenvinning er ikke løsningen på vårt søppel- og avfallsproblem. Det handler ikke om å resirkulere mer, men å søple mindre!

Det er lett å ta frem pekefingeren; Kari og Ola Nordmann må slutte å produsere flere hundre kilo avfall hver i året. Og ja, det må de! Forbrukernes rolle i dette skal på ingen måte undervurderes, men uten tilrettelegging fra butikkene og markedet er en signifikant søppelreduksjon på husholdningsnivå så godt som fysisk umulig.

Ta deg en runde i nærmeste matvarekjede, hvor enkelt er det å unngå emballasje på eksempelvis frukt og grønt? Etter endt besøk på hvilken som helst av Norges kjedebutikker, sitter man igjen med store mengder søppel. Frukt og grønnsaker er dekket av plast og papp som havner i søpla med en gang produktet brukes. Flere matbutikker i Oslo er snart blottet for selvplukkhyller der du selv kan ta ut antallet grønnsaker du måtte ønske. Tomater i pappeske med plastemballasje rundt, to stykk avocado i et plastbeger med enda mer plastemballasje rundt. Etter å ha satt sammen en delikat salat har man snart produsert mer avfall og søppel enn man har produsert et måltid.

Skal det ikke være mulig å fylle en handlepose med mat der du ikke føler 1/3 av posten består av søppel? I et samfunn som stadig fokuserer mer på «grønnere løsninger». Et land som tilsynelatende ønsker å bli en bærekraftig nasjon med sikte på fremtiden. Hvorfor legges det ikke til rette for at det skal være lett å ta miljøhensyn når det gjelder de mest hverdagslige tingene i livet.

Norge er utrolig treige på «trend-fronten». I andre europeiske storbyer vokser det frem typiske «bulkshops» der man kan utføre sin dagligdage handel ved bruk av bokser og glass som man har hjemme, eller at man kan kjøpe gjenbrukbare beholdere i butikken. I Oslo kan du telle antallet slike butikker på én hånd, eller retttere sagt én finger!

Et marked som legger til rette for bevisste forbrukere er nødvendig for at husholdningene skal kunne slanke vekk noen søplekilo. Vi trenger at de store kjedene, de små nærbutikkene og de yrende økologiske butikkene er med på tiltak som reduserer vårt avfall. Og om vi har en regjering som virkelig ønsker å nå klimamålene som er satt i Paris, er det nødvendig med politiske avgjørelser og tilrettelegginger som minsker avfall og søppel.

For at vi skal bli mer bærekraftige som nasjon, og som individer, trenger vi bevisste forbrukere og et bevisst marked som tar sikte på å redusere vår produksjon av søppel og avfall. Vi trenger også handlekraftige politikere som gjør faktiske endringer for å redusere vårt avfall, ikke bare resirkulerer den gamle agendaen!

Appearances are deceptive! How to present a black soul in green light.

LINA BRAMMERTZ

Economic growth, time efficiency, cutting the costs. That's what it's all about, isn't it? Coming from Aberdeen, Scotland I am used to having the oil industry just around the corner. Looking out of my window, bulky freighters sitting on a black waterbed of slimy oil covering the view with a grey sky full of fumes. Yuck!

Going abroad to Norway, *the green nation*, seemed like a welcoming change. Nonsense! Scotland might live of(f) the oil industry but at least people don't pretend the contrary. Reading articles in Norwegian newspapers, I became increasingly confused.

*'How Norway Is Leading The Way In Making The Planet Greener'.
'Oslo Becomes First Capital City To Divest From Fossil Fuels'.
'Statoil looks to Newfoundland for oil projects'.
'Statoil Finds New Natural Gas Deposits in North Sea's Valemon Field'.*

These are just some of the recent headlines. They make me wonder, are we really talking about the same country?

I was shocked. Norway likes to tell the world about their renewable energies, their electro cars, their green city spaces, their outdoor sports, and their better future. But while working towards a green image that everyone else should envy, Norway exploits our natural resources with all peace of mind. They uphold their green affluence by selling black gold to those less well-off who can't afford to invest into expensive innovations sparing our planet. Norway simply green-washes its economy by exporting the enormous ecological footprint in form of oil and gas.

The ecological footprint of Oslo is estimated to cover an area that is 90 times larger than the area of the city itself. Despite this, the city council generously ignored these numbers and applied for the European Green Capital 2016. They did not win. Nevertheless, Norway was quite good at boasting about how Oslo was *shortlisted* as a finalist. Like children shouting for attention: 'Look how good I am!'

Climate change is all around us. The extraction of fossil fuels leads to water pollution, reduction of air quality, potential risk of oil spills and thus a risk to the health of all living creatures. Not to forget the loss of biodiversity and destruction of aesthetics in industrial areas. Waste from ships and drilling stations contaminates seas and beaches. Fumes threaten air quality in regions that might not even profit from production elsewhere. Climate change does not know any borders. We are all affected.

Seemingly not Norway. How else would you explain that the government is interested in maximizing exploitation to create jobs and improve economic well-being? It is not only politics pushing extraction of fossil fuels. On their website, Statoil proudly announces that oil production profits in 2017 have increased compared to the same time last year. Due to this wonderful development, both government and industry happily agreed on intensifying production with J. Sverdrup oil in 2019. Also, they've only just celebrated the delivery of 5 billion barrels of oil since 1979 from Statfjord. They must have had a great time congratulating themselves on the further destruction of our planet.

But hold on! Didn't a few months earlier, states all over the world celebrate the Paris goals for a sustainable future promoting renewable energies, fair resource distribution and reduction of greenhouse gas emissions? Norway included. If we wanted to act per these Paris goals and keep global warming below 1.5°C, 85% of fossil fuels are not burnable.

Norway seems to know a solution. Extract more oil. Thus, create jobs ensuring national well-being. Then, export the oil to make sure your own hands don't get dirty. Increased profits from export can be used to invest into renewable energies and the latest technologies. These, of course, stay in Norway to lift the green image and reduce the local ecological footprint. This is how you cover a black soul in green light.

The funny thing about Norwegian hypocrisy is that they do not only celebrate both saving and destroying our planet but also sign contracts for both. Everyone knows about the good intentions of the Paris agreement. But does everyone know about TISA? Public surveys say no. The new Trade in Services Agreement stays largely behind closed doors. Norway and other countries are in the process of arranging even more trade with less governmental interventions and regulations. This would support liberalisation of markets to please oil interests. The contract does not distinct between renewable and

non-renewable resources, which makes it hard to justify the more expensive production and integration of sustainable energy sources. Obviously, the oil agenda seems to become more important than green policies.

The hypocritical ambiguity of Norwegian politics and economics only spreads confusion. The population bath themselves in the bright light of innocence, while capitalism and power games encourage the people on top to invest into harmful resource extraction and destructive exploitation of our sea grounds. But in the end, greenwashing a black identity will not save anyone. Neither will an award of the Green Capital. These accomplishments will not feed us if our oceans are polluted. They won't give us clean air to breath.

Norway should not claim a green identity for itself if their economy is based on oil extraction and export. Instead of selling fossil fuels to other nations, we should start to share technologies, knowledge, and innovative research. If we would only shift the energy we put into intensifying outdated, outworn practices towards mobilising existing solutions we could keep climate change to a minimum. The fact that Norway doesn't, but rather invests further into oil and gas production leaves me doubtful about whether there are human beings ruling the country or whether there are just machines calculating profit, efficiency, and short term trends in the interest of the rich.

Summer is coming

TEODOR BRUU

Winter is coming kan virke som en svært uaktuell ting å si nå som sommeren er her for fullt, men de ordene gjør seg brennaktuelle som det evige mantraet i HBO-serien *Game of Thrones* som ruller og går i norske nettlesere i disse tider. Innbyggerne i fantasiuniverset Westeros er i trøbbel: Nordfra kommer snart en hel bølging med zombielignende *white walkers* som kan føre til sivilisasjonens undergang.

I stedet for å samles mot en farlig ytre trussel, drar heller westerosiene sverdene i kamp mot hverandre. Det er kortsiktig tenkning. Når de hvite vandrerne kommer har det fint lite å si om du regjerer riket eller ikke. I kamp mot *white walkers* taper du uansett. For oss utenforstående seere er løsningen innlysende: drit i hvem som sitter med makta i morgen, konsentrer dere heller om å overleve de neste årene.

Uheldigvis kan politikken og maktbalansen i *Game Of Thrones* brukes som en analogi til vår egen tid. Vi trues riktignok ikke av *white walkers*, men grunnet menneskeskapt forurensning, har vi et klima som endrer seg i rekordfart. Global oppvarming truer livsgrunnlaget vårt. Folk må flykte fra sine hjem. *Summer is coming*.

På samme måte som mange westerosier ikke tror på *white walkers*, er det mange jordboere som ikke tror på menneskeskapt klimaendringer. Det er imidlertid ikke det største problemet. Problemet er at selv de som tror på menneskeskapt klimaendringer ikke gjør noe med det. På samme måte som kortsiktige mål driver familiene i *Game of Thrones*-universet til å slåss mot hverandre, drives norsk og internasjonal politikk av kortsiktighet. Vi lukker øynene for det som er farlig og langt frem i tid. Vi vet at klimaendringene vil være fatale og vi vet hva som må gjøres for å forhindre dem, men vi gjør ikke noe med det i frykt for å tape neste valg. Å kutte i utslipp er nemlig, forsåelig nok, svært upopulært i et rikt land som Norge. Det handler om å bryte vaner. Det er ikke lett.

Heldigvis, vi jordboere har en fordel westerosiene ikke har. Ettersom vi selv er ansvarlige for klimaendringene, har vi også veldig gode muligheter til å møte utfordringene. Det krever tøffe valg. Det krever å tenke langsiktig snarere enn kortsiktig. Vi må alle være villige til

å ofre kortsiktige gleder og behageligheter for at verden skal kunne bestå i en noenlunde befatning også i fremtiden. Politikere må tørre å gjennomføre en radikal og nødvendig klimapolitikk. Olja må forbli på havbunnen. Det materielle forbruket må strupes. Det må bli mye enklere og billigere å leve miljøvennlig. Det må føres en politikk som kanskje vil gi noen negative kortsiktige konsekvenser, men som på langt sikt vil sørge for en sunn planet og en sunn økonomi.

Det er mange som tenker: hvorfor endre vaner når vi bare kan vente på at vanene blir miljøvennlige? Med morgendagens teknologi vil ikke klimaendringer være et problem. Grønne bedrifter, CO2-fangst, *you name it*. La markedet svinge, så ordner alt seg.

Kanskje har teknologioptimistene rett. Kanskje vi en dag har teknologi som er avansert nok til å gjøre forurensning til en ikke-sak. Imidlertid, kan vi belage oss på det? Er vi virkelig villige til å risikere hele livsgrunnlaget vårt på løsninger som bare *kanskje* blir realisert? På samme måte som menneskene i Game of Thrones-universet ikke burde belage seg på at Daenerys' drager eller et lite knippet av valyriske sverd skal kunne ta knekken på white walkers, burde ikke vi på planeten jorda belage oss på at teknologien utvikles raskt nok til å kunne ta knekken på klimaendringene. Det er et tidsperspektiv her. Teknologioptimisme er ikke nødvendigvis teknologirealisme.

Starks og Lannisters og Tyrells, religiøse fanatikere og hevntørstige mordere: blås i hvem som sitter med makta og hvem som fortjener hevn i øyeblikket: dere har en dommedag å avverge. Nå kan jo ikke noen av oss påvirke Game of Thrones-karakterenes avgjørelser, da vi ikke er manusforfattere for serien.

Imidlertid, i *vår* virkelighet kan vi ikke bare påvirke politikernes avgjørelser, vi bestemmer attpå til *hvem* som skal ta avgjørelsene. Miljøpartiet De Grønne er det eneste norske partiet som er modige nok til å si de kjipe tingene og tenke langsiktig. *Summer is coming*. Ved stortingsvalget i 2017 kan du gi din stemme til det partiet som tar vår tids white walkers på alvor.

Wildlife trafficking or the epitome of a species perspective

VIOLETTE NOSELLI

We all know someone who knows someone whose cousin's friend has a wild reptile in their house, or plans on buying an exotic bird so it can bring colors to their living rooms. If the explosion of nuclear power plants, the use of harmful pesticides in agriculture, or even the oil spills in oceans, appear to be far-off issues, wildlife trafficking is a matter that everyone knows from a more personal stance.

Wildlife trafficking refers to the trade of living organisms that grow wild and from which products are derived and sold on a market. There are two categories of wildlife trafficking: the legal one includes products extracted from wildlife species, as well as living individuals that will be kept as companion animals or inside zoological institutions. Illegal wildlife trafficking consists in the trade in endangered species, that can be animals or vegetation - and it is worth more than £6bn a year. Wildlife trade evolves in a capitalist context, where people's acts are driven by profit and where close to everything that is not human is considered a commodity – rocks, wood, plants, animals. It also evolves in a globalized world, where the demand is located far away from the offer, in places where regulations are different and often more lenient on such matters.

What's important is that both illegal and legal wildlife trade are based on one simple assumption: wildlife species are considered to be the property of humans, meaning that they don't have a voice in their destiny. This is what's been called for the past years a "species perspective" which deems humans superior to other species, thus enabling and justifying their exploitation of wildlife individuals. This species perspective has been standardized over the centuries: from the prehistoric times to nowadays, humans have grown to be the ultimate predator of all species combined. In this matter anyone can understand how paradoxical human acts are: to boil it down, it's hurting animals and vegetation as much as it's hurting humans in the long-term. Not only does it have an impact on some species' survival, but it also affects whole ecosystems – ecosystems which humans are part of. There is then a need for people – you, me, anyone – to stop considering that humans are superior to any other species and thus

that they can control other species' lives as they wish.

Why is it happening though? It's just so easy. They are so vulnerable compared to humans. Take the example of illegal timber trade in the Russian Far East: there is no way for trees to raise their voices and fight against illegal loggers. Take the example of the wing-clipping of parrots: even if it hurts the animal, such a method is used because it makes it easier for it to be smuggled through different countries. There is also a great implication of tradition and culture in this problem. Tradition reproduces the patterns that were met in the past and thus doesn't put into question the existing layouts. Culture is important because it shapes the fashions and tendencies of different countries, and makes some products more or less conveyed: the rhino horn for example, has been deemed to have healing properties in these past few years – the increasing demand encourages the poachers to continue doing this job, enticed by its value that is of \$65,000 per horn.

Humanity is self-centered and it's more than ever determining the future of the planet. Actually, has anyone ever wondered why the environment started being an issue in the past 20 years? Even Bruntland's definition of sustainable development is an accurate statement of how humans define everything according to their needs – if it comes from a good intention, it still is anchored in the idea that the reason for it is the preservation of human beings. We are evolving according to an “environmental justice”, which pledges for the protection of nature insofar it protects human survival; we should be aiming at an ecological justice which protects all species because they are essential for the survival of the ecosystems, thus considering all species as important in the survival of an planetary ecosystem.

There is still a long way to go because it's in our nature to think of our needs before any other species' needs. But it's too easy to pin it down on habits and comfort: laws are too lenient on this matter as well as our judgments. It all starts with a shift in mentalities, and anyone can make it happen. Of course this matter could even be extrapolated towards the mere possession of pets, such as cats or dogs; when you really think of it, it's not better than having an exotic bird in your kitchen to keep you company.

Et hav av plast

PIA SKJAERÅSEN

Med handlelisten i hånden vander du omkring blant butikkhyllene. Kanskje handlelisten ble glemt hjemme og du vimser rundt mens du forsøker å huske hva det var du tenkte å ha til middag i kveld med stadig synkende blodsukkerverdier. Endelig er handlekurven fylt enten med nøye utvalgte varer i henhold med handlelisten eller impuls kjøp som vitner om hvor sultene du faktisk er. Vedkommende i kassen slår inn varere dine, og du kan se målstreken som markere handleturens ende nærme seg, men akkurat før du skal betale og trå over målstreken kommer spørsmålet; ”skal du ha en pose?” Du svarer ja eller kanskje svarer du til og med at du har behov for mer enn en for å frakte varene dine trygt hjem. Mens du pakker varene din inn i de nyinnkjøpte plastbæreposene vandrer tankene dine til den stadig voksende skuffen hvor alle plastposene du kjøper blir glemt igjen. Skuffen som du en gang klarte å lukke uten hindring, men som i det siste har begynt å velte utover gulvet. Et hav av plast, en oversvømmelse som du bidrar til hver gang du takker ja til enda en plastbærepose.

Denne tenkte handleturen er ikke unik. Den gjentar seg hver eneste dag på tvers av landet, og resulterer i et forbruk av omkring 1 milliard plastbæreposer i Norge hvert år. Posene utgjør hele 15 000 tonn av den totale mengden plastavfall.

I følge en undersøkelse Klima-og forurensingsdirektoratet (tidligere Statens forurensningstilsyn) gjennomførte i 2008 som ble publisert på miljødirektoratet.no (03.09.2008) bør ikke plastbæreposer fjernes fra markedet.

Undersøkelsen vist at 80 prosent av plastbæreposene brukes til håndtering av avfall og svært få poser havner i naturen. Dataen viser at 60 prosent av plastbæreposene gjenbrukes som emballasje for restavfall fra husholdningene, og 22 prosent brukes om igjen til emballasje for panteflasker, metal, glass og klær til returpunkter. Plastavfall som gjenvinnes kan brukes til nye produkter, redusere klimagassutslippene og energibruken knyttet til produksjon av ny plast.

De resterende 18 prosent av plastbæreposer brukes ikke i avfallshåndteringen i følge undersøkelsen. Man kan erkjenne at plastbære-

poser spiller en rolle når man frakter varere hjem fra butikken eller når man bærer ut søppelet, men en del av posene havner uten tvil i naturen. Forsøpling av plast i naturen kan ha fatale konsekvenser for marine arter.

Vi kan se konsekvensene gjennom avisoverskrifter som forteller oss om fugler, fisker og hvaler med absurde mengder plast i magen. Disse skremmende eksemplene vil det trolig bli flere av i tiden fremover dersom vi velger å ikke snu denne store utviklingen av marin forsøpling. En plastbærepose bruker omtrent 10 til 20 år før den brytes ned i havet. All plast fragmenteres over tid til mikroplast. Avfallet føres med havstrømmen på tvers av landegrensene, og skader dyrelivet både under og over havoverflaten.

Vi behøver å redusere antall poser, for det produseres likevel flere plastbæreposer enn nødvendig, og det vil være en miljøgevinst å erstatte posene med bærenett av plast eller tekstil. Bærenett av tekstil kan være en praktiske, økonomisk og pålitelig følgesvenn til handlingen. Bærenett finnes i uendelige størrelser og motiver, og kan elegant erstatte de utallig plastbæreposer. Det eneste de ber deg gjøre i bytte mot å frakte varene din trygt hjem er å huske å ta de med deg hver gang du skal innom butikken. Denne lille, enkle endringen kan dramatisk bidra til at det produseres færre plastbæreposer og at antallet plastposer som ender opp i naturen synker. Dersom ingen mikroplast og forsøpling i havet ikke er premie nok i seg selv kan den økonomiske vinningen inspirere deg. Du betaler nemlig for hver eneste plastbærepose. Plastbærepose avgift på 1 krone per pose, som til sammen gir 1 milliarder kroner årlig til statskassen. Tenk hva du heller kunne brukt de pengene på enn plast! Både miljø- og økonomisk vinning er det vanskelig å takke nei til. Over tid blir det å takke nei til plastbæreposer en godt innarbeidet vane og man kan knapt minnes en tid man takket ja med den største selvfølge eller en tid hvor plastbæreposene ble flytende.

Hvem vet kanskje nettopp din bruk av bærenett kan inspirere andre i kassakøen til å tenke seg om før de tar i mot enda en plastbærepose? En liten, men betydelig holdningsendring som er et avgjørende skritt på veien mot å redusere det voksende havet av plast.

Persistently express your anger towards air pollution

YING LIU

As a final-year university student, I just heard some “good” news. That is, the willingness of graduated students to hunt for a job in Beijing is declining in China nowadays. Cities like Hangzhou, Suzhou and Shenzhen are gradually becoming more attractive to them due to the relatively good environment. Although Beijing is the capital with lots of advantages, it is also the most polluted city in China. But I’m a positive person who always can find the good side of a thing. To be honest, I feel happy to have less competition in finding a job in Beijing and I believe I am strong enough to survive in that kind of environment.

This kind of passive and indifferent attitudes towards air quality issues is normal among the Chinese people. In 2015, China’s environmental awareness was awakened by a film called *Under the Dome*. As a result of this film, Chinese people began talking about air pollution issues more often. The attempts to conceal the truth about China’s air pollution caused national panics and worries about the environment, especially in industrial cities. The self-mockery of Beijing’s smog concerned normal Chinese people and public opinions of famous writers, journalists and performers, which made the Chinese government take a huge step forward in relation to air pollution issues under the social atmosphere of outrage. Finally, the public’s anger towards air pollution and the government’s cover-up became larger and larger, and the public’s desires to know the concrete index of PM2.5 made the government actively release undisguised air quality data. The authorities made more strict rules for companies and encouraged them to join in the Energy Conservation and Emissions Reduction Plan. In that same year, The Atmospheric Pollution Prevention and Control Law of the People’s Republic of China was revised and launched.

Despite the fact that feelings of being threatened by the polluted air still exists among the Chinese people, it seems that after two years people are no longer concerned about such issues. They have become more willing to find ways to “adapt” to the worst circumstances or escape to relatively less polluted places. In January 2017, an article

from WSWS (World Socialist Web Site) stated that a guy called Jin issued a public complaint directed to the China's state council demanding to know why the air pollution had not been curbed. He believes what's frightening is not the smog, but people's indifference.

At first, we taste "the sweetness" of expressing our anger about air pollution. This kind of issue is indeed given much importance. But in the end, we find ourselves still living in cities under a deadly cloud of invisible pollutants. Have we run out of anger or do we think enough has been done? Can we just stand by and transfer our own responsibilities to the government? The number of people that are skeptical to the implementation of policies or the lack of real government action on air pollution is decreasing. Public anger is getting weaker and is substituted by "adaptation".

Ironically, the happiness of the inhabitants will not go down if it is a smoggy day, but it will definitely rise up if it is not. This is weird, isn't it? I don't think it's a good trend among people to be more "adaptive" when it comes to air pollution. It's time to stop being ignorant when you see your parents cough much more frequently, stop being ignorant when you seldom take your kids outside to enjoy nature, stop being ignorant when you find it hard to open windows and get rid of breathing masks. As citizens, we have the power to do things beyond our imagination!

Perhaps we will see more and more people getting "caught" by the awareness to take care of the air nowadays. However, most of us can only do small changes to the environment. Structural barriers stop us from doing things to improve air environment. Most environmentally-friendly lifestyles or consumption costs more than many can afford. Electric cars cause less air pollution than fossil fuel cars. But how many of us can afford to buy one? On QUARTZ, Alden Wicker pointed out that conscious consumerism is a lie. He thinks this kind of "moral act" just makes us feel better about ourselves, but makes no meaningful difference. The motivation for a better air environment makes us not smoke and use public transportation more often. But all these small things turn out to be too small. To be honest, I felt quite sad when I read this.

When facing common issues relating to human beings, individuals have a greater motivation than the government and companies. When it comes to environmental issues, civil society should also play a part in environment governance. And as an individual, what I can do is not just make some small changes in my daily life by myself. The more important thing is that we should use our motivation to

stand up and encourage the government or the welfare system. One of the ways to do this, which has been proven effective, is to express our anger and dissatisfaction, in this case towards concrete environment issues, like air pollution. This is where we can make the most “use” of our unbiased motivations, instead of being motivated by economic or political reasons.

In 1952, an air pollution crisis in London, the Great Smog broke out. It also became a turning point in the history of British air pollution governance. Public anger played an important role in driving this issue to be put on the agenda. This suggests that it's not wise to be a passive or indifferent human concerning air pollution. Keep on being skeptical and sensitive to air issues, raise your voice and ask questions, and always keep expressing your anger until you can breathe fresh air in your cities.

Kan vitenskap være fri?

SIRI BLUMENTHAL

Media florerer av protestaksjoner mot Trump. Den 4. februar forteller Klassekampen at en «Marsj for fakta» skal gå av stabelen lørdag 22. april i hele Norge. Vitenskapen skal ut på gata i en global vitenskapsmarsj, og rektor ved HiOA vil gå, mens rektor ved NTNU mener det er politisk aksjonisme og vil ikke, skriver magasinet Khrono senere.

Marsjen er startet fra USA, navnet er «March for Science», og den noe diffuse hjemmesiden lovpriser og vil beskytte vitenskapelig forskningsfrihet og dennes «avgjørende» rolle i våre liv overfor «den siste tidens politiske endringer». En sterk, men underforstått henvisning til USAs nye regjering. Siden lenker også til et verdenskart som stadig oppdaterer hvor i verden marsjer vil finne sted, og en kan melde seg på. Kartet viser en disproporsjonal ansamling i den såkalte «1.verden», USA/Europa, men også noe andre steder. Lange lister med universitets-logoer strømmer frem under kartet.

Trump's offentlige skepsis, blant annet til vaksiner, menneskeskapt klimaendring og medias praksis, reiser «busta» hos mange. - Han minner om Nazismen, sies det, som om erfaringen med Nazismen ligger oppe i dagen for alle. Siden den ikke gjør det, kan en spørre hvilke forståelsesrammer vi snakker innenfor? Og hva betyr forskningsfrihet, forresten? Frihet til å tenke? Hva er denne frie forskningen for noe?

Den verdenskjente aktivisten Vandana Shiva i India doktorerte i kvantefysikk i Canada. Siden har hun gjennom hele voksenlivet kjempet for å holde både natur, landbruk og tradisjonell kunnskap fri fra kjemisk og genmodifisert endring, og belyser de økonomiske systemene bak dette. Shiva og de andre verdensbevegelsene, som hun og hennes bevegelse er en del av, vil beskytte natur og kulturarv mot utslettelse. Hun slåss for urgamle kunnskaper som har forstått å jobbe sammen med naturen i en helhet.

Globaliserte, ofte vestligbaserte kjemibedrifter jobber i dag aggressivt for å skaffe seg patentrett til matfrø og ville naturvekster, men også til historiske, kulturelle og tradisjonelle medisinske kunnskaper. Monsanto, nå Monsanto-Bayer, er blant de største av disse. De lobbyer politikk og media, og arbeider gjennom jus og lovverk for å få

frihet til å konstruere landbruk og produkter basert på kjemisk og biologisk fremforskede metoder. Det er store penger i å eie og selge naturen.

Hvem jobber i forskningsavdelingene til de globale selskapene hvis ikke forskere? Deres salt i maten avhenger av selskapenes markeds konkurranse. I statsapparater avhenger forskernes lønningsspose av samfunnets mektigste holdninger, men er disse folkets og naturens?

Vitenskapen var også essensiell i «Den Grønne Revolusjonen». Fremforskert intensivering av jordbruk i Vesten med kjemisk jord- og plantebehandling ble gradvis globalt spredt fra attenhundretallet av. Etter andre verdenskrig ble innsatsen giret opp. Ledsaget av slagord og fremtidsvyer som «Mat og arbeid til alle» og (Den Grønne) «Revolusjon» - skulle metoden motvirke opprør i landbruk og befolkning både i Vesten og i dens såkalte «3.verden». Kjemi ga raskt profitt for landeiere. De langsiktige resultatene med nedbrutt jord og økosystemer fra denne produksjonen tynger oss i dag.

Rettighet for den «3.verdens» natur og tradisjonelle kunnskaper kan også gi rettferd i den «1.verden», fordi vi kan spørre hvor mye rettigheter, natur og viten som er fjernet for å gi en sånn økonomisk og industriell ensretting som vi ser i den «utviklede 1.verden» i dag. Naturerfaringene og de tradisjonelle kunnskapene som Shivas gruppe slåss for, er ikke de marginaliserte hos oss?

Vitenskapsfolk har lenge sagt at tradisjonelle dyrkningsmetoder, medisiner og erfaring må bekreftes med vitenskapens forskning for å være gyldige i dagens samfunn. Men hva skal teste vitenskapen? Adgang til denne vitenskapen er jo et sosialt mikroskopisk nåløy, mens menneskets erfaringsliv foregår over hele jordkloden og i dens natur.

«Intet om oss uten oss!» var et nytt slagord som vokste fram fra pårørende og pasienter i deres lange kamp for makt i psykiatrien. Det resulterte i at det ble startet arbeid med å ansette dem som forskningen gjelder. Ikke som objekter eller informanter, men som likestilte forskere. På samme måte må vi spørre om de små ansatsene til forskning på økologi i dag er et resultat av vitenskapen, eller av en uavbrutt folkekamp?

Hvorfor ikke sette de samme kravene til forskning og vitenskap som til annen menneskelig virksomhet? Som «Er den bærekraftig?» og «Er den av- og for alle og alt som den berører?». Eller ber vitenskapen seg fri fra dette? For, hva slags forskning krever å være fri, når

menneskelig virksomhet alltid er en integrert del av det hele, av naturen, verden og alt levende.

Tilbake til Trump kan vi jo si at hans holdning til klimaforskning passer hans politikk om å hjemføre amerikansk industri, også den som lenge har forurenset utenfor grensene. For å få til dette må administrasjonen minst gi den de samme mulighetene som produksjonen de konkurrerer mot har. Det oppleves sikkert ille, men er det ikke bedre å forurense egen hage enn andres? Og hvordan kan endring ellers finne sted?

Mange vil støtte en marsj i frykt for å miste det lille de får fra vitenskapen, men havner da i andre sammenhenger på en side de ikke vil liknes med. Samtidig vil en innelukket vitenskap akkurat som fortidens kirkemakter bli avfeiet eller omdannet, fordi mennesket kjenner sine egne erfaringer. Vi har allerede erfart de globaliserte økonomiske og industrielle herjinger og har sett forskningens faner vaie på deres side. I generasjoner har vi betalt for dette og vil måtte betale i generasjoner som kommer.

Men vi kan la «Intet om oss, uten oss!» bli «Intet som berører oss, uten oss!», som et ufravikelig krav i den moderne vitenskapens moralske regler. Dette vil også hente tilbake kommunisme, som var en av de originale moralreglene, men forsøkt omskrevet helt siden slutten av andre verdenskrig. Det vil også forene «1.» og «3.» verdens folk i naturen, slik den organiserer seg selv i små og store systemer, og der mennesket uansett må kile sin plass inn med varsomhet og fremfor alt med erfart kunnskap.

Så igjen, hvem er det som marsjerer for frihet?

Hva med å bli med i Marsj Mot Monsanto i år?

Go green, eat greens

MARIEKE VAN HOOF

I grew up in an environmentally conscious family. My mother aims to reduce her impact on the environment and taught me and my brother the same values. We were not allowed to use the dryer, we took our own shopping bags to the store, and we recycled our waste. There are solar panels on the roof and money is donated to Greenpeace. A few months ago, after being vegetarian for several years, I went vegan because I did not want to contribute to animal cruelty any longer. It was only after this transition that I found out how destructive animal agriculture is to the planet. This made me wonder: why has my mom not taught me any of this?

More and more people are willing to change their behaviour to save the planet. However, what they often do not realise is that their eating habits might be the most destructive. Environmental organisations point at transportation as the biggest contributor to global warming. People are encouraged to carpool, bike or use public transport to go to work. Right here in Norway, you cannot walk around for 10 minutes without seeing an electric car. However, animal agriculture is the leading cause of greenhouse gas (GHG) emissions leading to global warming. A 2009 study by Worldwatch Institute established that 51% of the total GHG emissions are accounted for by animal agriculture. Compare this with the 13% for all combined transport. If we completely stopped using all fossil fuels, we will still exceed the limit of GHG emissions in 2030 by animal agriculture alone. You would think this information would make people skip the bacon at tonight's dinner.

Moreover, we all know we should take shorter showers and should not keep the tap running while brushing our teeth. Environmental organisations have always told us, that home water usage is the issue, despite 1/3th of the earth's fresh water being used for our meat, dairy and eggs. Animal agriculture also uses up to 45% of the earth's land. Most of this land is used to produce enormous amounts of soybeans and grain to feed to livestock, while 1 billion people in the world are starving to death. To make matters worse, a lot of this food is imported from the very countries that deal with starvation. I could elaborate on how animal agriculture is responsible for 91% of the Amazon rainforest destruction, and is the leading cause of species

extinction, ocean dead zones and habitat destruction... but I want you to keep reading.

Raising and feeding livestock is a disaster for the environment. However, it was the animal cruelty that convinced me to change my lifestyle. Animals are intelligent, loving, feel fear and pain and do not want to die. Instead of seeing them as the sentient beings that they are, we see them as objects for us to do with however we please. Even though it is extremely obvious, people do not realize they are biting into the flesh of a dead animal. Even seemingly harmless products, such as milk and eggs, cause abuse which we would not wish upon our worst enemy. Just like for humans, cow's milk is intended for their baby. This means that in order to produce milk, the industry needs pregnant cows. A farmer is not going to wait around until the cow mates. No. They rape her and take away her baby right after birth to sell it as meat. This is repeated year after year, until she is considered inefficient and is killed for her flesh. This is not any less horrifying to cows as it is to humans. What about eggs then? Female chickens produce eggs, but their male brothers do not. They are regarded as waste. As things to get rid of. Which the industry does by gassing them or grinding them up alive. Eating eggs is supporting the mass murder of male chickens.

Is eating that burger or drinking that milk worth all of this? Everyone in their right mind would say no. Yet almost everyone in the world still eats meat, dairy and eggs. Many people are not aware of what goes into making these products. And when they are, the easier choice is to simply ignore the issue. Even environmental organisations, who should have the interest of animals and the environment in mind, are not bringing this information out to the people. Of course, this is a totally ridiculous strategy. We cannot ignore the rapid rate in which the Earth's temperature is rising. Or the 20,000 children dying of hunger every day. Or the slaughter of 56 billion farmed animals every year, not even including fish or other sea creatures.

We need to change to a plant based diet right now. Do not stop at vegetarian. Do not settle for Meatless Mondays. Contributing to the destruction of the planet six out of seven days per week is not going to cut it. Many people go vegan overnight. If you feel like you cannot do that, then take baby steps, but always have the end goal in mind: completely cutting out all animal products. My mom has taught me many environmentally friendly habits, but now it is time for me to teach her.

Hva velger vi, klimaendringer eller systemendringer?

YNGVE HEIRET

Miljøproblemer blir en stadig større del av den offentlige debatten. Problemene vi står overfor er åpenbare, og det er generell konsensus om at det må drastiske tiltak til om vi ikke skal ødelegge jorden vi lever på. Vi vet også at mennesker har skapt klimaendringene, og at det er våre handlinger vi må endre. Det er imidlertid strid om hvordan vi skal snakke om klima og miljø. Hvem skal vi stille til ansvar for miljøproblemene og hvordan skal vi gå frem for å hindre videre eskalering? I den offentlige debatten diskuteres det i stadig større grad hvordan enkeltindivider skal møte utfordringene. Gjennom små endringer i forbrukermønstre og transport i hverdagen, sies det, kan vi ta knekken på miljøutfordringene.

Dette fokuset på enkeltindividets ansvar går på bekostning av strukturelle tilnæringer til miljøproblematikken. Vi tenderer til å overse sosiale strukturer og systemer i diskusjonene våre. Denne tendensen opplever jeg som skummel. For det første fordi forståelsen av vår tids kanskje største utfordring begrenses til enkeltindividers handling. Med en begrenset forståelse av problemet vil også våre reaksjoner reduseres til fåfengte og isolerte handlinger. Enkeltindivider, gjerne de mest utsatte i samfunnet, blir stilt til veggs for problemer de umulig kan ha forårsaket, og enda mindre løse aleine.

Vi jobber iherdig for å kaste epleskrotten i grønn pose og de tre lagene med plastikk som eplet kom i, i blå pose. Men vi glemmer å spørre oss om hvorfor en tredjedel av maten som produseres blir kastet, og det gjerne før den kommer i butikken. Og hvem er det egentlig som tjener de store pengene på oljeboring i Nordsjøen, og hvilket system er det som opprettholder deres interesser? Dette er spørsmål vi må tørre å spørre oss om vi skal kunne tilnærme oss miljøproblemene på en fornuftig og bærekraftig måte.

For å få en strukturell forståelse av miljøutfordringene, kan vi begynne med en enkel formulering av en problemstilling: når oppsto klimaforandringene som vi opplever i dag? Forskningen viser tydelig hvordan konsentrasjonen av drivhusgasser og påfølgende temperaturrendringer har skutt i været siden begynnelsen av 1800-tallet,

parallelt med den industrielle revolusjonen. Økt konsentrasjon av drivhusgasser er et resultat av økt forbrenning av fossilt brensel og endring i bruken av land, hvilket den industrielle produksjonen avhenger av. Industrisamfunnet produserer en enorm mengde avfall som naturlige økosystemer ikke makter å resirkulere i samme takt som avfallet produseres.

De siste tiårenes ekspansjon av markeder, økt konsum i store deler av verden og ikke minst et globalisert transport –og distribusjonsnettverk har ført til en drastisk økning i overskuddsproduksjon av drivhusgasser og avfall. Samtidig har farten gått opp. Hvert ledd i den økonomiske syklusen effektiviseres for stadig å kunne produsere mer. Det tar kortere tid fra en vare produseres til den konsumeres, og ikke minst fra den produseres til den kastes. Dette fører til økt produksjon, økt transport, økt konsumering og dermed også økt avfall. Vi bruker mer naturressurser og drivhusgasser for å produsere mer avfall.

Denne industrielle utviklingen er vel kjent for mange, og er også utgangspunktet for hvordan politikere og folk flest går miljøproblemene i møte. Vi anerkjenner overproduksjonen, og vi gjør tiltak deretter, som å gjøre det hele grønnere ved å elektrifisere privatbiler og å gjøre oljenæringen reinere. Men det er her problemene oppstår: vi ser på isolerte individer og prosesser heller enn på systemet i sin helhet.

Det industrielle samfunnet som har dominert verden de siste hundre årene baserer seg på en kapitalistisk logikk. Når vi snakker om den industrielle revolusjonen og verden som den ser ut i dag, så snakker vi enkelt og greit om det kapitalistiske samfunnet. Og hva er kapitalismen, og hvordan uttrykkes den i dagens samfunn? Vel, det er et økonomisk system som krever kontinuerlig vekst gjennom å utnytte arbeidskraft og en stadig større mengde naturressurser. Kapitalismen produserer et skille mellom arbeid og kapital, men også et skille mellom menneske og natur. Naturen og dens ressurser reduseres til objekter for økonomisk profitt. For å være konkurransedyktig i dagens globale kapitalisme må man effektivisere produksjonen, distribusjonen og konsumpsjonen. Man avhenger av å brenne mer drivhusgasser og å produsere mer avfall.

For meg er det uhyre enkelt. Det finnes ingen grønn kapitalisme. Logikken som ligger til grunn for den økonomiske og sosiale organiseringen av samfunnet vårt er uforenlig med bærekraft og økologi. Hele den økonomiske syklusen, altså produksjon, distribusjon og konsum, springer ut fra denne logikken. Det vil si at plastposene

som ligger i enden av båndet på sjappen på hjørnet bare er én enkelt del av en større helhet. Du kan helt fint slutte å bruke plastposer, men oljen som ble spyttet inn i produksjonen av platen fortsetter å pumpes opp fra havet for å mette det enorme behovet for profit.

Nå skal det sies at endringer i konsum og å kutte ned på bruken av plast er viktig. Små, hverdagslige miljøvennlige handlinger er gode handlinger. Men de må ikke komme i veien for en breiere forståelse av hvordan miljøproblemene faktisk henger sammen. Vi kan ikke kaste epleskrotten i grønn pose og emballasjen i blå for så å klappe Søviknes og Co på skulderen. La oss heller begynne å snakke om strukturer og hvilke aktører som egentlig er ansvarlige for klimakrisen. Ved å bevisstgjøre oss strukturene som skaper problemene, vil det bli lettere for oss å finne tiltak som faktisk gjør en forskjell. La oss se på hvordan vi kan endre systemer for å skape økologiske og bærekraftige alternativer.

Belonging to a Place

LEONIE GÖRLITZ

In the last weeks I have visited two exhibitions, both dealing with indigenous ways of living, aimed to increase attention to those vanishing lives. "Before they pass away" by Jimmy Nelson, who works on creating awareness about indigenous cultures through photography and "Tribes of our Generation" by Jan C. Schlegel, who usually creates such an awareness too through his photographs of indigenous cultures. This time he included capturing individuals who create their own tribe in our generation after being vastly effected by globalisation. By visiting those exhibitions in WILLAS Contemporary in Oslo a new understanding, a new connection of thoughts developed in me. To quote the gallery's invitation words "Ever since the origins of humanity, geography has determined which culture, nation or ethnicity we belong to. Globalisation takes geography out of the equation, leaving many of us with unresolved questions. How do we become part of a culture? What are the mechanisms that determine the tribe we belong to-and how we choose to present ourselves?"

I am in this identity crisis, moving places throughout my life, losing traditions, losing rituals, losing knowledge existing in my family. All around me there are other individuals who are moving away too. All around in the world are others who are forced to move. Individuals whose identity is torn apart through fleeing wars and natural disasters, through migration for various reasons, through moving for education or through accepting visions of what they need to be, which were thrown upon them by the influence of other cultures or dominantly western influence.

My grandparents lost their places through war, my family needed to move (divorce), we needed to move again (money), I moved (education), I moved (education), I moved (education), I moved (education), I will move (work)- even though I am not forced (for most of the moves), every time, it presents an identity crises for me - it is a new environment to be adopted to, to be explored, to be understood, to be connected to. I know that I gain a richness of experience and knowledge but there is a distinct complexity of life, which gets lost in that. In losing the place where your family has always belonged to, integrated into a distinct place in nature. After all, if families for

generations are gaining knowledge about the nature they live in, they are able to perceive climate change in a direct way, observing the detailed change in plants and climate around them.

I understand the experience of belonging to a place in nature as connected to taking care of nature. As a child, I was playing in the aroma and taste of nature: wild chives, birch, ivy, fern, crystal clear air and openness of the day to play. My child-mind absorbed the complexity of nature during play. The complexity of the forest and the complexity of my mother's garden as she loved to leave it in chaos. In my mind I have tiny details of my childhood environment which add up to a jungle. This place, my home, is vividly living in me. I understand that those experiences are invoking care for the natural environment. I have an intrinsic urge to protect it. I belong to it. I am merging with it. It is essential that children coming to the world have the experience of connectedness, the experience of belonging to nature, belonging to a place. It is the root to belong to the planet, to understand the planet as nourishing us. Then there is a wish, which is living in us, to nourish the planet.

I do not like the idea that if you do not have this kind of experience in your life, you cannot gain this awareness. I do not like the idea about losing your traditions, rituals, connection to a place, to your family, to knowledge and not being able to create those connections again in another way.

I wondered about how I, and others can belong to a place where we have not been born and raised? How to introduce rituals, traditions back again? How to develop the deep connection to nature to experiencing the urge protect it?

When I perceived the photographs of the individuals in "Tribes of our Generation" I had the notion that they commit to creating their life in a way, which transmits to me the idea about the way of living of indigenous people. They are wearing symbolic tattoos, items, which seem to symbolize their connection to nature, symbolize their spirituality. It reminded clearly of indigenous ways of decorating the body. There is a human urge to decorate our bodies and our environments. We are trying to fulfil a need of creating a clear identity. This forming of identity is connected to the commitment and creation of a place in nature.

I am with Arne Naess when he writes: "with increasing intensity of commitment, the place will satisfy an increasing variety of needs". Committing to a new place by working on perceiving it's very own

way of being. I could begin to connect to a place by observing the environment in detail, trying to grasp its whole. Maybe, focusing on details, trying to find a tree again which can make my memory vivid about how as a child I have been finding little wholes and rooms in the roots where I imagined dwarfs to live in. I can begin gaining knowledge about the local flora and fauna. Trying to understand the places needs, my own needs, trying to fulfill both of these. Committing to and decorating a place in the complex, symbolic way in which those individuals decorate their bodies in order to create a clear identity.

We could focus on exploring how our families place was woven into the environment before the influence of globalisation. Ask your grandparents and if they are not living anymore, ask your parents if they had asked your grandparents, if they did not, then ask others grandparents. Creating the experience of belonging to a place, belonging to the planet and protecting all ways and forms of life, needs to be the focus in times where everything is merging.

En grønnere skipsfart

HANNAH WERKLAND

Vi blir stadig mer bevisst på hvor klær, møbler og andre hverdagsprodukter blir produsert. I tillegg legger vi stadig større vekt på å vite noe om hvordan de har blitt laget og om produksjonsprosessen har vært riktig og rettferdig ovenfor arbeidere og miljøet. Men uansett hvor stort fokus vi legger på produksjonen av varen er det et faktum vi ofte glemmer å tenke på som er et fellestrekk for den største andelen av varer vi har i hjemmene våre; at de har blitt produsert langt vekk fra der vi bor og der vi har kjøpt dem. Frakten av varene fra produksjonssted, og ofte mellom produksjonssteder, til oss slik at vi kan kjøpe det i vår lokalbutikk bidrar med store deler av utslippet i en vares produksjonskjede, og mye av denne transporten skjer ved bruk av containerskip. Faktisk blir så mye som 90 % av det vi forbruker fraktet ved skipsfart.

Skipsfart fører med seg både synlig og usynlig forurensning. Blant det synlige er det lekkasje av råolje som legger seg langs strendene og skader dyr og planter som lever der. Vi har alle sett bildene av fugler som blir tilgriset av råolje og ikke lenger klarer å fly. I tillegg til dette slipper skipene ut mye vann, som oftest er skittent og blandet med drivstoff og dermed fører til forurensning av havet. Det er snakk om at de slipper ut rundt 1,8 millioner tonn av denne typen forurenset vann i året. Vannet skipene slipper ut har også blitt tatt opp en gang, og det er ofte langt fra der det blir slippet ut. Skipene frakter dermed med seg arter til nye områder som kan komme inn og være truende mot de allerede eksisterende artene og i verste fall føre til utryddelse av arter. Siden målet for skipsselskapene er å tjene mest mulig blir drivstoff heller ikke valgt ut ifra renhet. De velger det billigste, og da også det mest miljøfendtlige, og avfallet går rett ut i havet. Ett skip slipper ut like mye svovel som 50 millioner biler. Dette betyr at 20 slike skips utslipp tilsvarer utslippet til alle bilene i verden. Skipenes motorer produserer også mye lyd som i havet fraktes lang og er til skade for pattedyr som lever der. 1/3 av hvalene får langvarige hørselskader som følge av skipsfart.

I tillegg til å føre til stort utslipp er det også enkelt for skipsselskaper å snike seg unna lover og reguleringer og dermed styre arbeidsforhold og miljøtiltak slik de selv vil. I de delene av havene som ligger

nærmest land er det selvfølgelig det nærmeste landets lover som gjelder, men utenfor er det ingen land som eier områdene og her er det ikke like lett å håndheve og implementere lover. Her velger skipseieren selv hvilket lands regler de ønsker og følge ved at det landets flagg de har på skipet er det gjeldene. Skipsførere velger derfor ofte flagg fra land som Panama, Hellas, Marshall Islands og lignende hvor lovene rundt skipsfart og arbeidsrettigheter ikke er så strenge. Dette fører til at arbeidsforholdene ofte blir dårlige, med lange arbeidstimer, lite fritid og mangel på rettigheter. Dårlige arbeidsforhold fører igjen til at skipsfart blir et farligere yrke enn det allerede er, og det skjer mange uhell og ulykker som lett kunne vært forhindredd med bedre arbeidsstandarder.

Utslippet fra skipsfart har en generell ødeleggende effekt på det globale miljøet, men det ødelegger også det lokale, ikke bare i havet, men også på land. Luften og vannet rundt havnebyer blir forurenset og er tilskade for menneskene som lever der. Denne ødeleggelsen skjer ikke bare i direkte nærområder til havnene, men også lenger innover i områdene rundt blir folks helse og hverdag påvirket.

Det er selvfølgelig viktig at vi er opptatt av hvor og hvordan varene vi kjøper blir produsert, men det er like viktig at vi begynner å fokusere på hvordan varene blir frakta til oss, hvilken miljøpåvirkning dette har og hva vi kan gjøre for at denne transporten blir grønnere og bedre både i forhold til global oppvarmning, men også i forhold til levedmuligheter i havet og på land. Slik vi lever i dag er vi selvfølgelig avhengig av skipsfart og transport på tvers av land, men ved at Norge har lavere toll på mer miljøvennlige varer vil dette være en mulighet til å oppfordre til grønnere transport av varer og dermed gjøre skipsfarten til en mer miljøvennlig og grønnere skipsfart.

Can cookie sales save the world?

CARLA COP

Every day the same disappointment. It is the year 2017, humans are still destroying the planet and politicians continuously fail to come up with an antidote.

Facing big companies operating on a global scale to feed our need for consumption and the damage done by that might seem intimidating. The news are filled with reports of ecological calamities, wars and leave us with an aftertaste of powerlessness.

But what can we do about it? What about the good news?

The good news is: people are already doing something about it. They joined the global movement called scouting. It rings a bell, right? But aren't they the ones who sell cookies on the streets?

Even though cookies make the world better for a while, being a scout means more than selling baked goods.

The year 1907 marks the beginning of the scouting movement. Lord Baden-Powell, officer and author of the book *scouting for boys*, organized the first camp for boy scouts in England. A similar organization for girls was soon to follow and today most scout associations are co-educative. Since the first camp over a century ago the movement has not ceased to spread globally and to date only five countries have not followed the scouting spirit. In some it would not be allowed. These are: Andorra, China, Cuba, North Korea and Laos.

Scouting is about supporting young people in their physical, mental and spiritual development, that they may play constructive roles in society. This is done in a multitude of ways. Scouting differs from country to country, but the basic organizational structure is the same. Kids and teenagers of the same age are members of a group and meet weekly. They are accompanied by a leader, who conducts and suggests activities. In addition to the regular group meetings members have the opportunity to take part in various events, hiking trips, and all kinds of camps. These activities can be organized on a local, federal, national or even international level. One example is the 2015 World Scout Jamboree held in Japan, where over 33 thousand scouts from 155 countries and territories camped together for ten days. I am

sure they spend an unforgettable time together! But scouting is not only focused on having fun, but also on bounding with and taking care of nature and our social environment. It is about a sustainable way of life and being a messenger of peace.

For me, a group leader, scouting means a worldwide solidarity with people who have the same goal as me and Lord Baden-Powell: Leaving the planet a bit better than we found it. This ambitious project can be conducted by taking baby steps. I mean this almost literally, since scouting is primarily about the child's and teenagers development. This education takes place outside the school walls. Do you remember sitting around a bonfire when you were younger? Have you made memories outdoors? This is the learning environment scouting is about: camping, hiking, games, challenges, fun. The task of the leader is to accompany young people on their journey of gaining experience in life, self care, solidarity and eco-friendliness. This is done by applying the scout method, which is made up of different elements. It includes the scout promise, a personal pledge to do one's best to live according to the values of scouting, like for example respecting nature, the principle of learning by doing and „look at the boy“. The latter means that every individual has personal strengths and weaknesses, which one should foster or, if not overcomable, accept. As a wonderful side effect, supporting young people on their journey helps the leader to grow, as well.

The concept behind scouting is that individuals have an impact on how society treats itself and the environment. Even more so when they organize and form groups and a movement, like scouting. It is a way to face and tackle the big problems of the world. That's why we need to help our kids to become responsible and caring individuals, who influence the world for a better. Even if many people are not a member of a scout association throughout their lives, the spirit of change keeps on going.

So why not support it? Help our kids become superheroes in their own way!

Find your local chapter at <http://speiding.no/> and learn more about how to become a member, supporter or leader!

Trenger vi belønning for å være miljøbevisste?

LINE SVENDSEN

Det å være miljøbevisste har sakte med sikkert kommet fram som en mørk sky over det behagelige livet vi en gang trodde vi kunne leve her i Norge. Da Natur og Ungdom sto på Sortland i Nordland i 2009 og aksjonerte mot oljeboring i Lofoten og Vesterålen var det nok mange av den eldre generasjonen som ristet på hodet og tenkte «disse ungene aner ikke hva de prater om». Sannheten er derimot at de visste veldig godt hva de pratet om, det har de fleste av oss innsett. Men, hva gjør vi med det? Sett bort i fra at vi må endre litt på våre komfortable vaner, så er det ikke mye vi ellers må ofre for å være snillere mot miljøet. Å pante flasker er vi flinke til, men hvorfor er vi så flinke til dette? Er der fordi vi får penger igjen for det, eller er det fordi det redder miljøet?

Hvis vi tar utgangspunkt i Norge, og oss som nordmenn, så ser vi alle hvilke endringer som har kommet de siste årene i form av hva som er miljøbevissthet. I løpende fart kommer nye produkter på markedet, alt for å redde miljøet. Handlenettet er noe av det første man tenker på, men det er et problem med det og. Hva skal vi bruke i søppelbøtta da, spør mange. Jeg er for så vidt enig, vi trenger plastposer for å ha i søpla. Men, vi trenger ikke en ny hver eneste gang man handler, med mindre man fyller en slik plastpose med søppel mellom hver gang man handler. Det er et ganske enkelt regnestykke, men det virker ikke til å nå igjennom. Hvordan skal man få folk til å gjøre noe med det?

Flere typer matvarer blomstrer fram i din lokale matbutikk. Du får velge mellom vegetariske, veganske (nei, jeg skrev ikke samme ord to ganger) og økologiske produkter. Uansett hva du er allergisk mot kan du nå få en erstatning som mest sannsynlig er laget av noe som er sunnere og bedre for deg, og ikke minst bedre for miljøet. Matbutikkene kommer med stadig nye bonuser for deg som handler frukt og grønt, noe som også er bedre for miljøet. Som for eksempel den vegetarburgeren man lager av linser og bønner som er mindre skadelig for miljøet enn den kua man får hamburgeren sitt fra. Vi alle har nok merket at nettopp dette har skjedd, folk generelt spiser mer vegetarisk. De prøver i hvert fall. Selvfølgelig er det ikke bare på grunn av Frukt og Grønt-bonusen, men er dette allikevel en faktor?

Man sparer penger på å kjøpe mer frukt og grønt, og i tillegg blir veganske måltider annonsert både fra blogger og butikkjedenes egne nettsider. Butikkene tjener engst uansett hva folk spiser, men det er vi selv som velger hva vi kjøper. Faktumet er at selv om vi gjennomsnittlig spiser alt for mye kjøtt, så er det flere og flere som prøver seg på vegetariske måltider. Har denne bonusordningen til matbutikkene en effekt på våre handlingsmønstre?

Vi mennesker liker våre vaner og de fleste av oss er ikke så veldig glad i forandringer, og det at sommeren er varmere i år enn i fjor er ikke noe vi nordmenn nødvendigvis reagerer så veldig negativt på. Det vi heller reagerer på er små forandringer, som for eksempel da vi fikk en blå pose i tillegg til den grønne som bare skulle være til plast. Det er fortsatt mange som enda ikke har gjort noe med det. Mange later som den blå posen er ikke-eksisterende, fordi det er for «slitsomt» å ha en egen pose bare for plast, og det å skulle huske på å sortere alt man har. Hva om du fikk 10kr avslag på kjøpet ditt for hver blå pose-rull du registrerte i kassa?

Vi har alle lært og erfart at vi mennesker reagerer positivt på belønning, så kanskje en belønning for miljøbevisste handlinger hadde fungert som effektiv måte å få folk til å bli mer miljøvennlige.

Kanskje det må bli mer lønnsomt å være miljøvennlig enn det er å ikke være miljøvennlig? Om ulike statlige og private aktører kom med tilbud som gjorde det mer attraktivt å være miljøvennlig, hadde det kanskje funket. La oss si at Nespresso ga deg en pakke gratis kaffe om du leverte inn 100 brukte kapsler til gjenvinning hos deres egne gjenvinningsstasjoner. Eller kanskje Ruter eller andre busselskaper rundt om i landet ga deg hver tiende billett til halv pris. Hvis større aktører selv hadde gjort sine egne miljøbevisste tiltak litt mer attraktive for sine kunder hadde kanskje flere gjort en ekstra innsats.

Jeg sier ikke at vi mennesker bare er stue og vanskelige og ikke klarer å tilpasse seg, men vi kunne godt vært mer miljøbevisste. Hva vi tenkte «kanskje jeg kjøper eplene i løsvekt i stedet for de 6 eplene som ligger perfekt pakket i plast»? Vi kan gjøre mange små enkle handlinger, i stedet for å bare gjøre det som vi alltid har gjort eller det som går fortest og er enklest mulig. Miljøet hadde tjent masse på det, selv om du selv ikke personlig hadde følt at du hadde tjent på det. Det er mulig vi trenger å tjene på det i starten, som en slags motivasjon for å endre våre inngroddede handlingsmønstre. Kanskje vi trenger noe annet enn en dose god samvittighet. God samvittighet er kanskje ikke er godt nok for oss.

“What if countries put the happiness of citizens at the center of political attention?”

TADEÁŠ ZDÁRSKÝ

The GDP fetishism of the last 70 years has brought us into numerous crises that we need to face, whether it is the growing divide between rich and poor, climate change, economic crises or migration. While searching for a new path we could get inspired by cultures that have always defined life in a broader sense.

Happiness is something that all of us undoubtedly strive for. It is our final goal and we work hard - physically but also mentally - to get to a state of happiness. So what does make us happy? Is it the intangible moments spent with our partners, beloved family, walks in nature, self-realization and meaningful work? Or is it the house we live in, piece of clothing we have just bought, travelling around the world and eating delicious meals?

It is surely a combination of the two. It's the 20th of March and this date has been assigned as the International day of happiness.

GDP as a new religion

Yet, the latter category has prevailed in the political setting for the last century and the concept of Gross Domestic Product (GDP) was developed. It represents the total value of all goods and services produced over a specific time period. You can think of it as a number which express the size of economy and enables comparison among countries.

While to some extent it manages to measure one part of happiness which comes from the material wealth, it completely neglects the immaterial factors such as free time, good health, a clean environment or honest relationships. This number has become a mantra for economists and politicians, even though Its inventor Simon Kuznets warned against its use as a measure of welfare.

It needs to grow. At all costs. The main cause of this infatuations the assumption that the higher GDP gets, the happier people will become. This can be the case in numerous developing countries such as Chad or Afghanistan where basic needs of its citizens are not fulfilled. However, lots of research has revealed that after crossing

a certain threshold of national material wealth, further increases in income do not contribute to higher well-being. The average five-fold increase in Japanese income resulted in no changes of happiness and the postwar threefold increase in American incomes had the same result.

We have become runners on the treadmill of our economy that keeps turning faster and faster, yet stays in the same place. We need to run so fast that there is no time for us to stop and reflect if this kind of running makes us happy. There is a small screen in front of us with shiny numbers which indicate our speed - it is the number on our bank accounts which we look at more often than at reality around us and feelings within us. How do politicians justify their pro-growth policies then? They don't need to. No one asks them these questions. Many of us have blindly believed the growth ideology. No wonder, when it surrounds us everywhere.

There are masses of people and whole countries involved in this race. Probably all of us know someone who is mesmerized by huge profits who often works above limits while destroying their health and personal relationships. Sometimes, we are that "someone". We also more often read about countries like China or Indonesia which, on their path to economic growth, overlooked their choking citizens who are forced to buy fresh air from Canada. It seems as if there were no winners of such a race.

No politicians actually check if the 3% annual growth rate does result in the increase of employment, better education and higher well-being. Our economies grow for the sake of growth itself. We, ourselves, often celebrate our promotions with higher incomes and bunch of additional responsibilities without reflecting on whether money is more important than free time or our own health.

Another story is possible.

Welcome to Bhutan. A tiny country with a constitutional monarchy, buddhist faith, spectacular nature and around 700 000 inhabitants. It is positioned in the Eastern Himalayas in between two economic giants India and China. It is the only country in the world that has so far rejected the GDP model and developed a new one.

"What is the Gross National Product of your country?" someone asked the King.

"Gross National Product is not as important, as the Gross National Happiness", he answered. He concluded that GDP was neither an equitable nor a meaningful measurement for human happiness, nor

should it be the primary focus for governance; and thus the philosophy of Gross National Happiness (GNH) was born.

It is a unique and a holistic approach to development which puts happiness of people, rather than money, in its center. This Bhutanese form of sustainable development aims to strike a balance between material and non-material values, tradition and modernity, human and nature. Its framework consists of

9 domains which contribute to happiness where material wealth or living standards (similar to GDP) are only one ninth of the whole picture.

It involves indicators such as average hours of sleep, community relationships, cultural participation, ecological diversity and mental health. In order to measure the progress made, the Bhutanese government regularly carries out in-depth interviews lasting up to an hour and a half with 1% of the population – around 7000 people that is – from all of the country regions. You can access the whole questionnaire here: <http://bit.ly/2lxYhA>.

Questions are divided into the aforementioned nine domains such as mental wellbeing, good governance, community vitality or education etc. We can find questions like: How often do you meditate? Do you trust your neighbours? How many hours during the past year did you spend volunteering?

This measurement is also the target of various critiques, especially because of its subjectivity. But happiness is subjective and it is difficult to enumerate it. Maybe this is the main factor that prevents developed countries – which are used to relying on fixed data and verifiable facts – from adopting such measures. However, we could also say that the perception of reality is often more important than reality itself. If there is no corruption in the country, yet its citizens do not trust their politicians, sole facts are unuseful.

The crucial fact is that not only is the GNH an index measuring happiness, its domains have been adopted by politicians and became a central political framework for running their country. For instance, GNH has been involved in the education curriculum and it also serves as an entrance point for new businesses which in order to be approved and get a licence need to comply with its domains. They should support local culture, source their resources sustainably, etc.

Utopia which works?

Bhutan used to belong to the category of poorest countries in the world, yet lately has accomplished significant achievements not only in economy, but also in health of its citizens, protection of wildlife, wellbeing of its citizens and reducing corruption. The main national income comes from renewable hydro energy. The life expectancy is now at 69 and has increased by 21 years in only 30 years. This astonishing performance is a result of free health care, education, improved nutrition and sanitation.

The country obviously faces its problems too. Since democracy was established only in 2007, civic participation is still developing. Main problems that remain are the poverty in rural areas, youth

unemployment, diversification of its economy or alcoholism. Controversial is also the relationship towards Nepalese ethnic minority.

Bhutan simply learnt lessons from the development trajectories of many developing, but also developed countries which on their journey to “progress” lost traditional culture, destroyed their natural environment and often ended up with jobless economic growth. It released itself from the destructive GDP ideology.

Can we change our path?

All of this can happen when governments put the happiness of their citizens at the center of their efforts. However, Bhutan is a small country and the question is if something similar can be adopted in countries of a different size like Germany or even India. In this case, it is not about the size of the country nor their economy.

Bhutan has thanks to buddhism specific relation to nature, culture and happiness as such. Moreover, model of GNH has been used in times where Bhutan still belonged to the poorest of the poor.

If developed countries decided to adopt something similar, they would have enough resources. Could this happen in Slovakia? Yes. Not just in Slovakia, but all around the world.

The GDP fetishism of last 70 years has brought us into numerous crises that we need to face, whether it is the growing divide between rich and poor, climate change, economic crises or soil erosion. In the words of Albert Einstein “Problems cannot be solved by the level of awareness that created them.” And since it was the Western mindset that reduced our development to only material wealth (and has spread the damage all around the world), we could get inspired by cultures that have always defined life in a broader sense.

If we truly aim to conquer current challenges, citizens and politicians need to stop looking at the world through a reductionist and monetary worldview. We have to get rid of the old broken model and replace it by focusing on holistic happiness of both people and planet. Let's start talking about what makes us truly happy, let's design our Gross National Happiness with our values and beliefs, let' force politicians to get over the conventional economic thinking!

The transition might not be as easy as it may seem. It takes courage to come up with new thinking which is free from old "laws" and dogmas. It is likely that we will make mistakes and be criticized on the new path. But at least we step out of the current model which has proven to be wrong for both people and planet. Change is possible.

Enjoy the world's happiness day.

Det er på tide å la det å kaste spiselig mat bli allment uakseptabelt

JO LINDBERG AUGESTAD

Jeg mener at det er på høy tid å ta matsvinn på alvor. I Norge, men også globalt sett kaster vi enorme mengder spiselig mat hver eneste dag, noe som står sterkt i kontrast med kampen mot utfordringer knyttet til ulikhet og klimaendringer. Ved å begrense mengden av spiselig mat som blir kastet, vil man oppnå både økonomiske og klimamessige fordeler. Hvorvidt det er de politiske eller individuelle aspektene ved denne problematikken som appellerer til deg vet jeg ikke, men jeg håper jeg kan bidra til noen kritiske betraktninger i forhold til hva man handler og på hva man kaster.

Til å begynne med, det er helt essensielt å kunne skille mellom matavfall og matsvinn. Matsvinn handler om å kaste spiselig mat. I en mer hverdagslig kontekst; et bananskall er ikke matsvinn, men matavfall. Og når man hører omfanget av matsvinn, kan det for konsumenter være beleilig å anta at det er hovedsakelig produsentene og dagligvarebutikkene som står for hovedparten av matsvinnet. Man hører om store mengder mat som blir kastet fordi de ikke blir solgt, går ut på dato etc. noe som i og for seg er sant og svært problematisk, men det er ikke hovedkilden til matsvinn. Fremtiden i våre hender (FIVH) kan opplyse om at 61% av matsvinnet stammer fra husholdningene, noe som gjør det til et viktig punkt å endre vanene til oss konsumenter.

Jeg bor i Oslo, og det jeg hører mest om hva gjelder klimarelaterte utfordringer er hvordan vi må kutte ned på bruken av bil og finne alternative transportløsninger for å kutte ned på CO₂ utslipp. En viktig diskurs, men jeg tror på en annen løsning som kan bidra til CO₂ reduksjon i dag. Slutt å kast mat! FIVH kan også opplyse om at klimaavtrykket til det årlige matsvinnet i Norge tilsvarer de årlige utslippene fra 437 000 personbiler. Vi må fortsatt kjøre mindre bil, men det sier mye om hvilke muligheter det ligger i det å redusere matsvinnet.

Et annet viktig punkt angår norsk jordbruk, og på grunn av omfanget av matsvinn går 20% av Norges samlede jordbruksareal til å produsere mat som aldri blir spist (FIVH). Det er en endeløs debatt i

Norge om hvordan vi kan opprettholde norsk jordbruk som konkurransedyktig, attraktivt og økologisk. Med statlige subsidier og stor folkelig støtte kan norske bønder dyrke grønnsaker og produsere kjøtt med profitt. Men er det ikke meningsløst å bruke så mye ressurser på å produsere varer som ikke blir konsumert? Hvor økologisk er gulrøttene og potetene når 1 av 5 går rett i søpla? Og er det slik at det å stimulere økonomien skal trumfe det enorme klimaavtrykket som matproduksjonen fører med seg?

Jeg tenker at løsningen på matsvinn-problemet i Norge både er et politisk ansvar og et individuelt ansvar. Hva gjelder en rask og effektiv løsning så mener jeg ansvaret hviler på politikerne! Forslaget om en matkastelov som ligger til høring på Stortinget handler om å pålegge butikker og næringsmiddelprodusenter å gi bort spiselig mat til veldedige formål, noe som er høyst på tide. Politikere, kom igjen! Det totale matsvinnet i Norge er nok til å mette ca. 800 000 mennesker (FIVH), og om matsvinnet fra butikker og næringsmiddelprodusenter kunne blitt distribuert ut til mennesker med vanskeligstilt økonomi ville det vært en seier for det norske samfunnet.

Men vi samfunnsborgere har også et ansvar! La meg trekke en parallell til forsøpling. Om man kaster en brusboks eller en plastikkpose rett på gata vil folk se stygt, handlingen vil bli fordømt og man vil forstå at det ikke er sosialt akseptert. De samme prinsippene burde gjelde for å kaste mat! Det må bli en norm at det å kaste mat er rett og slett noe man ikke gjør. Det er klart at man kan alltids argumentere for at det finnes unntak, men hva gjelder det store bildet står jeg for at det å kaste mat ikke er akseptabelt.

For å begrense matsvinnet i husholdningene finnes det en rekke tiltak, alt fra å planlegge matvareinnkjøp bedre, anvende middagsrester, ikke kjøpe mat man ikke VET at man vil spise og skaffe seg bedre oversikt over datostemplingen på de varene man allerede har. Men for å trekke en konklusjon ut av dette tenker jeg at det hovedsakelig handler om å endre vaner. Og det må vi alle gjøre.

Kom igjen! La oss gjøre en innsats for en renere, mer etisk og mer klimavennlig matindustri!

Tid for handling

FRIDE SPJELKAVIK LARSEN

La oss snakke litt om klimafornektelse. Da sikter jeg ikke til klimafornektere ala Donald Trump og store deler av kongressen i det som anses som verdens mektigste nasjon. Eller Norges egen Carl. I. Hagen. Jeg sikter ikke til klimaskeptikere som fornektet at mennesker endrer klimaet, men til alle som er fullt klar over endringene vi som mennesker forårsaker, men til tross for dette fortsetter å leve i fornektelse. Velger mange bevisst å ha skylapper på øynene? Er vi på vei mot kanten av et stup med øynene lukket?

Det publiseres daglig artikler i media om miljøendringer, forurensning og konsekvensene dette fører med seg, samt ferske forskningsrapporter som konstaterer det vi allerede frykter. Likevel virker det som mange lever i den tro at alt på finurlig vis vil gå bra. Andre lider av prokrastinering; Jeg skal endre min livsstil i dag! Eller vent, i morgen passer meg egentlig litt bedre.. Hvor lenge kan vi ta oss råd til å tenke slik? Hvor lenge kan vi utsette tiltakene vi innerst inne vet er ytterst nødvendig for å redde planeten vi lever på? I Norge og andre land hvor vi lærer om drivhuseffekten, ozon-laget og bærekraft-konseptet allerede på barneskolen, er de aller fleste fullstendig klare over hvilke utfordringer kloden vår står ovenfor. Likevel er det et mindretall som er villige til å forandre livsstilen sin. Man kan ikke skyldes på mangel av informasjon, da artikler, bøker og tv-programmer som presenterer tiltak vi kan gjøre for å leve mer miljøvennlig er tilgjengelig overalt.

Et fenomen som har vært mye studert de siste årene er det såkalte gapet mellom individers holdninger til miljøproblemer og deres faktiske oppførsel. Mange uttrykker at de bekymrer seg for planetens fremtid og sier at de er positive til en mer miljøvennlig politikk, men viser likevel mangel på handlingskraft. Studier har vist at det er flere sosiale faktorer som spiller inn og er med på å skape dette gapet; identitet, status, komfort og bekvemmelighet er noen. Jeg tror essensen i mangel på handling i et rikt land som Norge kan oppsummeres i det kjente og kjære ordtaket; ”gammel vane er vond å vende”. Vi har blitt vant til en bestemt livsstil med et høyt forbruk, der teknologiske hjelpemidler gjør hverdagen vår så lettvin som mulig. Vi velger løsningene som bidrar til nettopp komfort og bekvem-

mmelighet. Å skulle endre livsstilen vil for mange forbindes med å ofre noe. Godt opparbeidede preferanser for konsumering av mat, energi og transportbruk kan være vanskelige å forandre – mennesker er vanedyr.

Likevel er det viktig å understreke alle de positive endringene vi ser i dag. For det er flere og flere som henger seg på den ”grønne bølgen”. Aldri før har vi vært vitne til at så mange gjør en innsats for å leve et liv som er mer skånsomt mot planeten, og mange prøver å bli mer bevisste som forbrukere. I de siste årene har det også vært en tendens at flere aspekter ved det som anses som en mer bærekraftig livsstil har blitt ”kult”. Å spise vegetarisk er trendy, å handle brukte klær er trendy, og å handle økologisk er trendy. Kanskje er det dette som er løsningen for å få med de som ikke er personlig opptatt av klimasaken? Gjøre det klimavennlige kult? Det er likevel nok så åpenbart at dette er en strategi hvor veldig mange faller utenfor. En nyåpnet kafé på Løkka som selger vegansk, glutenfri, mikrobrygget kaffe interesserer kanskje ikke Ola Nordmann. Det er ofte de unge som er mest opptatt av trender, og samtidig er det ofte de unge som engasjerer seg mest i klimasaken. Hva med generasjonen som vokste opp i en tid da miljøproblemer kun var lokale, og global oppvarming var et ukjent fenomen? For å sette i gang en større bevegelse hvor alle bidrar til å senke utslipp av drivhusgasser tror jeg det er nødvendig å ta i bruk mer formelle kanaler.

Klimalovgivning og finanspolitiske tiltak er et omstridt tema, men de har vist seg å være effektive. Da Irland innførte skatt på plastposer gikk bruken ned med 90%. Byplanleggere i Durham i England innførte en avgift for å kjøre bil inn i det historiske sentrumet i byen, noen som resulterte i at trafikken ble kuttet med 90% innen noen få måneder. Frankrike er et foregangsland innen dette området og har både innført forbud mot plastikkposer og en egen matkastelov. I Norge koster det i dag én krone for plastposer i dagligvarebutikkene. Dette beløpet hindrer ikke mange fra å slenge med en pose eller to på samlebandet. Hvis avgifter skal ha en effekt, kan de ikke bare være symbolske; de må få folk til å stoppe opp å vurdere alternativene. For det er dessverre slik at en del mennesker ikke orker kildesortere, kaste mindre eller kjøre mindre bil hvis det ikke også medfører noen ulemper. Satt på spissen må det ”svi” litt å være et miljøsvin. Det endelige målet og den ultimate løsningen er utvilsomt å endre folks holdninger, men dette er ofte et langsiktig prosjekt. Da vi har dårlig tid, kan avgifter og restriksjoner være en måte å effektivt endre oppførsel på. Så kan vi håpe at dette med tiden også får positive ringvirkninger for folks holdninger, og at det innarbeides gode, mil-

jøvennlige vaner.

Når det gjelder miljøproblemer og global oppvarming er vel det at vi når målet om å begrense de negative endringene det viktigste? En kan kanskje si at målet helliger middelet og at intensjonene våre for å handle miljøbevisst ikke er så viktige så lenge vi faktisk tar til handling. Det er kanskje ikke den ideelle løsningen for idealister, men vi har et begrenset tidsrom å handle på hvis vi skal hindre de mest alvorlige konsekvensene av klimaendringene. Vi lever i en tid hvor det er nødvendig med en felles innsats for planeten. Det er dessverre urealistisk at alle i Norge plutselig skal få et brennende engasjement for klimasaken. Noen trenger rett og slett et spark bak for å ta et tak for klimaet og vår felles framtid.

